
Aika 01.03.2022, klo 16:00 - 17:16

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 5 Kokouksen avaus**
- § 6 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, tilannekatsaus**
- § 7 MAL 2023 maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma, valmistelukatsaus**
- § 8 Tuusulan sote-keskus, alustavat suunnitelmat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Kalle Ikkela, puheenjohtaja
Aarno Järvinen
Anna Yltävä
Annika Lappalainen
Anu Åberg
Arto Lindberg
Cecilia Veikkolainen
Hanna Catani, saapui 16:32
Jani Peltonen
Janne Mellin
Jari Anttalainen
Jari Immonen
Johanna Sipiläinen
Mika Mäki-Kuhna
Mila Lehtonen
Tuija Reinikainen
Ulla Palomäki
Antti Seppälä
Ari Nyman, saapui 16:37
Laura Åvall, saapui 16:17, poistui 16:45

Muut saapuvilla olleet

Virpi Lehmusvaara, kansliapäällikkö, sihteeri
Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija
Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö
Jouni Määttä, projektipäällikkö
Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Poissa

Ilmari Sjöblom
Monica Avellan

Allekirjoitukset

Kalle Ikkela
Puheenjohtaja

Virpi Lehmusvaara
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 4.3.2022

§ 5

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen todeten läsnäolijat.

Päätös

Todettiin.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 3,01.02.2018
Kuntakehityslautakunta, § 13,23.01.2019
Kuntakehityslautakunta, § 26,13.02.2019
Kunnanhallitus, § 61,25.02.2019
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 50,21.05.2019
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 59,22.05.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 50,11.06.2019
Kuntakehityslautakunta, § 53,16.06.2021
Kuntakehityslautakunta, § 79,13.10.2021
Kuntakehityslautakunta, § 88,27.10.2021
Kunnanhallitus, § 433,15.11.2021
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 4,18.01.2022
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 3,18.01.2022
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 3,20.01.2022
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 4,08.02.2022
Tekninen lautakunta, § 16,08.02.2022
Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 6, 01.03.2022

§ 6

Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, tilannekatsaus

TUUDno-2018-213

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 01.02.2018, § 3

Ehdotus

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta merkitsee yleiskaava 2040 valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Henna Lindström selosti asiaa.

Kuntakehityslautakunta, 23.01.2019, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 23.1.2019
- 2 E Liite Mielenpito yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 23.1.2019
- 3 E Liite Nykytilakuvaus, KKL 23.1.2019
- 4 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 23.1.2019
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin
- 6 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka

7 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus selostus, KKL 23.1.2019

8 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 23.1.2019

9 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 23.1.2019

Kuntakehityslautakunta palautti Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi kokouksessaan 31.5.2017 § 83.

Alla on lueteltu lautakunnan esittämät palautuksen perusteet kursivoituna, jonka perässä vastine / tehdyt toimenpiteet.

1. Osa sl-1-, sl-2- ja luo-kohteista inventoidaan keväällä ja kesällä 2017 (kaavaehdotus nähtävillä vasta kun kaikki selvitykset tehty).

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

2. Esimerkiksi s-1 (22, ennen 16) oli maininta 15.3.2017 esityksen selostuksessa, että luontoarvot inventoidaan tarkemmin kesällä 2017, nyt ko. maininta puuttuu vaikka kesä ei ole vielä alkanutkaan. Lisäksi on lisätty sl-1- ja sl-2- alueita, jotka ei ollut 15.3 selostuksessa.

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

3. Moni luo-kohteen selostusosa viittaa mm. Faunatican luontoselvitykseen 2013, tämä selvitys ei löydy aineistoista.

Luontoselvitykset on lisätty yleiskaavan verkkosivuille Selvitykset –välilehdelle.

4. Selostuksen sivulla 142 on kohta "Maisemallisesti arvokkaat alueet", nämä alueet käsittävät todella laajat alueet ja kaavamääräyksiensä mukaan uusi toiminta alueella vaatii Museoviraston lausuntoa (tämän merkinnän ulottuvuus pitää pohjautua tarkempaan selvitykseen kuin vain kunnan omaan Kulttuuriympäristö ja rakennuskanta-selvitykseen).

Maisemallisesti arvokkaat alueet on merkitty kaavakarttaan harvalla vaakaviivituksella, jossa ei ole alueen reunaviivaa. Merkintä perustuu kunnan tilaamaan Kulttuurimaisema ja rakennuskanta –selvitykseen. Selvityksen kohteet on käyty maakuntamuseon ja kunnan museotoimen kanssa läpi. Yleiskaavaehdotuksessa III-luokan maisema-alueet poistetaan kaavakartalta. Maisemallisesti arvokkaat alueet sisältävät ennen kaikkea avoimia peltoaukeita ja niitä rajaavaa metsänreunaa. Merkintä ei estä rakentamista, tavoitteena on säilyttää maisema avoimena ja varmistaa, että uusi rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan, olemassa oleviin tilakeskuksiin ja rakennuskantaan sekä ympäristöön. Näin on määrätty mm. Nahkela – Sippoo – Rusutjärvi -osayleiskaavan sr-m -alueilla (alueen osa, joka muodostaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden). Maataloustoiminnan toiminnan jatkuminen ja kehittäminen uudenlaiseen toimintaan ei myöskään ole ristiriidassa maisemamerkinnän kanssa.

Aikaisemmin (31.5.2017) kaavamääräyksessä luki: "Tarvittaessa tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta". Lause on poistettu. Mikäli rakentamishankkeen yhteydessä nähdään tarpeelliseksi tarkistaa maakuntamuseolta, soveltuuko rakentaminen

ympäristöönsä, lausunto voidaan kuitenkin pyytää osana normaalia lupavalmistelun viranomaistyötä, kuten on toimittu jo nykyisinkin.

5. Lentoradan linjaus eri kuin vahvistetussa maakuntakaavassa

Tuusulan kunnalle on tarkoituksenmukaisempaa esittää linjaus, joka kulkee mahdollisimman läheltä Hyrylän keskustaa, mikäli radalle saataisiin joskus paikallisliikennettä. Valtuuston hyväksymässä Rykmentinpuiston osayleiskaavaan on osoitettu "Henkilöliikenteen terminaali-alue, joka osoittaa linja-autoterminaalin pysäkkien likimääräisen sijainnin. Mahdollisen maanalaisen metro- tai muun raideyhteyden pysäkin sisäänkäynti tulee yhteyden toteutuessa sijoittaa terminaalin yhteyteen." Tällä merkinnällä on varauduttu maanalaiseen asemaan lentoradalle lähellä nykykeskustaa. Jos lentorata kulkee maakuntakaavassa (ja Sulan osayleiskaavassa vaihtoehtoisena linjauksena) osoitetun linjauksen mukaisesti, asemaa ei Rykmentinpuiston kohdalle saada. Uudenmaan liitto lausui Tuusulan yleiskaava 2040 -luonnoksesta, että lentoradan määräys tulee merkitä ohjeellisena - liitto ei vastustanut radan maakuntakaavasta poikkeavaa linjausta. Kaavaehdotuksen määräyksiin lisättiin, että ratavarauksena on ohjeellinen.

Valtuusto on Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta lausunut seuraavaa (12.11.2018 § 126): "Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta." Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattaa tätä Valtuuston linjausta.

6. Selostuksesta löytyi 15.3.2017 mm. Korpikylän eteläpuoleinen suo sl-2 (64), joka nyt on selostuksessa merkinnällä sl-2 (0) ja lisämerkinnällä poista tämä, väärässä kohdassa.

Korpikylän eteläpuoleinen suo on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, koska se ei ole luonnontilainen kosteikko. Kohteelle on syntynyt lammikko läheisen teollisuusalueen rakentamisen yhteydessä, jolloin veden luonnollinen virtaus on estynyt. Alueen kuivattamisesta on sovittu maanomistajan kanssa.

7. Jokelan ja Kellokosken keskusta-alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus ei pidä merkitä yleiskaavaan (maankäyttö- ja rakennuslakiin on tätä koskeva muutos tullut voimaan 1.5.2017).

Mitoitukset on poistettu maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen hengessä, vaikka ne vielä ovatkin yleiskaavaa ohjaavassa Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä lainvoiman vuonna 2016 saaneessa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa. Maakuntakaavassa mitoitetaan keskustatoimintojen, kuntakeskusten ja pääkaupunkiseudun aluekeskusten vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa seuraavasti: kuntakeskusten kuten Hyrylän vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoteta maakuntakaavalla. Muille keskustatoimintojen alueille, kuten Jokelaan ja Kellokoskelle, sijoitettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlaskettu kerrosala saa kussakin keskustassa olla enintään 20 000 k-m².

8. Kunnanvaltuusto on 7.12.2016 § 123 hyväksynyt vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2017-2021 taloussuunnitelman ja kohtaan kuntakehityksen ja tekniikan toimiala, kuntasuunnittelu tehtiin lisäys "Yleiskaavan ja osayleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavan alisteisena" (kokouspöytäkirja liitteenä). Tämä lisäys ei valitettavasti

toteudu yleiskaavaehdotuksessa (kaavamerkinnöissä löytyy Ares, Res, Res-1 ja TPres-merkinnät, näillä merkinnöillä voisi toteuttaa edellä mainitun lisäyksen niin, että hyväksytyt maakuntakaavan varaukset tulevat huomioiduiksi yleiskaavassa). Mainittakoon vielä, että Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 24.5.2017 maakuntavaltuustossa (käsittää mm. Focus-alueen LOG-merkinnän).

Maakuntakaava on laadittu mittakaavassa 1:100 000 ja 1:20 000 mittakaavaan laadittu yleiskaavaehdotus tarkentaa huomattavasti yleispiirteisemmän maakuntakaavan aluevarausmerkintöjä. Taajamatoimintojen alueiden osalta yleiskaavaehdotus tarkentaa ja vaiheistaa maakuntakaavan mukaista ratkaisua. Maakuntakaava kokonaisuudessaan ei ole kovinkaan ohjaava, vaan kaavassa on osoitettu varsin laajat taajamatoimintojen alueet. Nyt laadittavan yleiskaavan tavoitteena on osoittaa tarkemmin kunnan tahtotila siitä, mihin asumisen tai työpaikkojen alueet tulevat reilun 20 vuoden ajanjaksolla laajenemaan ja missä vaiheessa. Ilman näitä tarkennuksia, yleiskaava ei ohjaa tarkempaa suunnittelua. Kunnassa tulee olla tarkka näkemys laajenemisen vaiheista muun muassa kunnallistekniikan rakentamista aikataulutettaessa. Kunta ei voi samanaikaisesti laajentaa taajamiaan moneen suuntaan. Myös Uudenmaan liitto lausui jo rakennemallivaiheessa asumisen laajenemialueiden vaiheistamisen merkityksestä.

Mikäli Jokelan Palojoenpuistoon sijoittuva reservialue merkitään yleiskaavaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa toteutettavaksi asuinalueeksi, mahtuisi alueelle miltei koko 3 000 asukkaan kasvu. Alueen merkitseminen ei täytä kaavan tavoitetta siitä, että rakentaminen ohjataan ennen kaikkea kunnan omistamille maille. Aikaisemmin reservimerkinnällä (res) ollut Palojoen alue on merkitty nyt asumisen reservialueeksi (Ares) ja työpaikka-alueeksi (TP).

Hyrylässä Rykmentinpuiston keskiosaa (Ares) ei tulla tarvitsemaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa asuinrakentamiseen suuren varannon syntyessä mm. Rykmentinpuiston keskustan, Monion, Hökilän, Kirkonmäen ja Puustellinmetsän alueille. Mikäli Hyrylästä tulee tarve etsiä lisää pientalojen rakentamisalueita, voi olla tarpeen osoittaa lähellä kaavan tavoitevuotta 2040 osia esimerkiksi Rykmentinpuistosta pientalorakentamiseen.

Koillis-Hyrylään on osoitettu pieni reservimerkintä (res). Tämä merkitä voi sisältää muutakin kuin pelkästään asumista. Alue on varattuna esimerkiksi nyt ennakoimattomalle hankkeelle, joka haluttaisiin sijoittaa lähelle keskustaa. Koska nyt reservimerkinnällä osoitettu alue on varsin lähellä Hyrylän keskustaa, ei sinne ole haluttu osoittaa pientaloaluetta, vaan näin keskeinen paikka tulee varata asumisen osalta kerrostalorakentamiseen. Kerrostalovaranto on kuitenkin suurta tämän kaavan myötä, eikä tätä kohdetta Koillis-Hyrylästä ole tarpeen vielä ottaa käyttöön yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä.

Purolaan osoitettu työpaikka-alueen reservimerkintä pohjautuu Keski-Uudenmaan kehittyvään poikittaisyhteyteen. Työpaikka-alue Tuusulan puolella jatkaisi luontevasti Järvenpään Vähänummentien varren teollisuusaluetta. Työpaikkojen reservialue sijoittuu kuitenkin maakuntakaavassa valkoiselle alueelle, joka "on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä."

Focuksen logistiikka-alueen laajenemissuunta osoitetaan nuolilla osayleiskaavarajauksesta pohjoiseen.

Yleiskaavaa uusitaan ja tarkistetaan ennen tämän kaavan tavoitevuotta 2040. Tällöin aluevarauksien rajaukset ja esimerkiksi asuinalueiden vaiheistus voidaan tarkastella uudelleen.

9. Kylien asema selvitetään (huom. Ramboll)

Nyt laadittava yleiskaava painottuu Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamien maankäytön ohjaamiseen. Haja-asutusalueen osayleiskaavoissa on kuitenkin tunnistettu tarkistamisen tarpeita. Yleiskaavalla ei kumota haja-asutusalueen osayleiskaavoja, jotka sisältävät kantatilamitoitukseen perustuvat laskennalliset rakennuspaikat. Yleiskaavatyön jälkeen voidaan kuitenkin tutkia, onko kyliin mahdollista lähteä laatimaan MRL 44 §:n mukaista kaavaa, joka mahdollistaa suoraan rakennuslupien hakemisen. Tähän asti kylien rakentaminen perustuu suunnittelutarveratkaisuihin.

Kuntakehityslautakunnan 31.5.2017 käsittelyn jälkeen tehtyjä muutoksia:

Arvokkaat luontokohteet

Maanomistajakuuleminen käsitti kaikki yksityiset maaomistajat, joiden maille yleiskaavaehdotuksessa oli osoitettu arvokkaita luontokohteita. Kuulemiskirje lähetettiin toukokuussa 2018 noin 600 maanomistajalle. Vajaa sata maanomistajaa lähetti mielipiteensä kuntaan ja kaikki saivat henkilökohtaisen vastineen.

Maanomistajakuulemisen seurauksena merkintöjä kohtuullistettiin, rajauksia tarkistettiin ja merkintöjä poistettiin. Melkein kaikissa tapauksissa, joissa maanomistaja koki suojelun kohtuuttomana, sitä kohtuullistettiin. Vain kolmessa kohteessa ei tehty muutoksia.

Luonnonsuojelualueeksi ehdotettavien kohteiden (SL-1) kaavamääräyksiä muutettiin siten, että määräys on voimassa enintään viisi vuotta kaavan voimaantulosta lukien. Mikäli luonnonsuojelualuetta ei tässä ajassa perusteta, astuu alueelle voimaan toimenpiderajoitus (MRL 128 §). Tällöin metsänhoitotoimenpiteet alueella ovat mahdollisia, tosin luvanvaraisia.

Maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sijaitsevien arvokkaiden luontokohteiden (sl-2, luo-2 ja ge) avohakkuukielto poistettiin. On syytä huomata, että näitä merkintöjä käytetään M-aluevarausmerkinnän kanssa päällekkäin. Metsäkeskus myöntää tukea M-alueille. Metsäkeskuksen mukaan aluevarauksen päällä oleva rajausta (sl, luo, ge) ei vie KEMERA-tukea maanomistajan omaehtoiselta suojelulta, jos rajausta on alueella, jolla metsälaki on voimassa.

Arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on Tuusulassa hälyttävästi supistunut. Vanhoissa osa-yleiskaavoissa arvokkaita luontokohteita oli rajattu noin 1344 hehtaaria, kun yleiskaava 2040:ssä rajauksia on enää noin 889 hehtaaria. Koska arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on supistunut runsaat 30 %, on suojelua joissakin kohteissa jouduttu tiukentamaan.

Tuusulan kunta tilasi luonnonvarakeskukselta arvokkaiden luontokohteiden kaavamerkintöjen metsätalousvaikutusten arvioinnin. Arvioinnissa selvitettiin

yleiskaava 2040:n arvokkaiden luontokohteiden metsätalousvaikutukset yksityismetsissä ja verrattiin niitä nykytilanteeseen. Laskennan mukaan yleiskaavaratkaisu lisää kantorahatuloja, koska rajoitetun metsänkäsittelyn piirissä on vähemmän alueita kuin nykyisissä osayleiskaavoissa. Laskennan tuloksena hakkuiden vuotuiset kantorahatulot metsämaalla ovat nykytilassa 2 872 200 €. Arvioitaessa metsätalousvaikutuksia uusien suojelumerkintöjen Tulkintaa 1 (yleiskaavaratkaisu) hyödyntäen, vaikutukset lisäävät kantorahatuloja 260 800 € vuodessa ensimmäisen 10 vuoden aikana edellyttäen, että hakkuut olisivat laadittujen arvioiden mukaiset.

Tehdyt muutokset aluevarauksiin:

- Lisätty työpaikka-alue (TP) Palojoenpuistoon. Muutettu loput Palojoenpuiston alueesta asumisen reservialueeksi (Ares)
- Lisätty Jokelaan hevoskylämerkintä (AH) aluevarauksena
- Lisätty maankäytön aluevarausmerkintää (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema MV) ja (maa- ja metsätalousalue M-1) Jokelan itäosaan kumottavan Jokelan osayleiskaavan rajauksen mukaisesti
- Lisätty omakotivaltaista asuinalue (AO) Jokelaan Pertuntien varrelle Päijännetunnelin 200 metrin suojavyöhykkeeseen asti
- Etelärinteiden puistosta (Sahankulman läheinen urheilukenttä) on poistettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) ja korvattu se merkinnöillä paikallisen vähittäiskaupan suuryksikkö (KM), omakotivaltainen asuinalue (AO) sekä viheryhteystarve
- Jouhisarantien alueelle on laajennettu omakotivaltaista asuinalue (AO-2)
- Golfkentän aluetta (VU-g) Kirkonkylän koulun vierestä on muutettu virkistysalueeksi (V)
- Lisätty Lahelanpelto III-alueelle palvelun ja hallinnon aluetta (P) mahdollistamaan yhtenäiskoulun rakentamisen
- Laajennettu työpaikka-alue (TP) Västerskogista Senkkerin metsätielle saakka, aikaisempi merkintä oli maa-ainesten ottoalue (EO)
- Muutettu Seittelinniemen merkintä maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta, viljelymaisemasta (MV) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M)
- Muutettu Pellavamäentien - Pähkinämäentien varrelta omakotivaltaista asuinalue (AO) tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi
- Muutettu Raviradankujan palvelun ja hallinnon alue (P) työpaikka-alueeksi (TP)

Tehdyt muutokset viiva- ja kohdemerkintöihin:

- Lisätty pilottirakentamisen kohdemerkintä kunnan omistamalle maalle Rusutjärven itäpuolelle
- Muutettu Seitsemän veljeksien vaellusreitlin linjaus ohjeellisenä yhteystarpeena tiestöä pitkin
- Focus-alueelle on esitetty laajenemissuunta pohjoiseen nuolimerkinnöin
- Poistettu jokivarsimerkintä
- Poistettu alle 500 k-m² päivittäistavarakaupan kohdemerkinnät Häriskivestä, Puustellinmetsästä ja Sulasta. Alle 500 k-m² suuruisia päivittäistavara-alueita voidaan sijoittaa ilman yleiskaavassa olevaa kohdemerkintää. Vaiheistettu yli 500 k-m² keskusta-alueen ulkopuoliset päivittäistavarakaupan yksiköt ensimmäiseen ja toiseen vaiheeseen

-
- Silakkaniitun ja Kolamilsbottenin muinaisjäännöskohteet (SM) poistettu (kohde tuhoutunut / kajoamislupa saatu)

Tehdyt muutokset määräyksiin sekä kuvaustekniikkaan:

- Muutettu kylämääräys: *Kylä, jolle tutkitaan mahdollisuutta MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatimiseen. Ennen uuden osayleiskaavan vireilletuloa rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.*
- Lisätty erillinen määräys Focus-alueen seudullista vähittäiskaupan suuryksikköä koskien: *Focus-alueen kaupan laadussa huomioidaan alueen sijaintiin liittyvät erityispiirteet. Focus-alueelle mahdollistetaan muun muassa lentoasemaan tukeutuva monipuolinen kaupallinen toiminta sekä logistiikkakeskusten yhteydessä olevat verkkokaupan nouto-myyvälät ja esittelytilat.*
- Aikaisemmin palvelun ja hallinnon alueella (P) sallittiin vähäisessä määrin myös asutusta. *Vähäisessä määrin* -sanat poistettu.
- Maisemapelto (MA) merkintään tarkennettu, mitä toimenpiderajoitus koskee: *kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä* (huom, ei puunkatota)
- Luontokohteiden määräyksissä muutoksia (kuvattu aiemmin)
- *Kevyen liikenteen laatukäytävä, - runkoverkko ja - uusi runkoverkko* -nimi muutettu: *pyöräilyn laatukäytävä, pyöräilyn runkoverkko ja uusi pyöräilyn runkoverkko*
- Lisätty Suoja-alueen raja maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle
- Maakunnallisesti arvokkaasta kulttuuriympäristöstä on otettu pois toimenpiderajoitus ja velvoite pyytää maakuntamuseolta lausunto
- Teknisiä korjauksia: mm. Jokelan Pertuntien linjaus korjattu

Tuusulan yleiskaava 2040 –luonnos pidettiin nähtävillä 11.8. – 30.9.2014 välisenä aikana. Luonnoksesta saatiin mielipiteitä sähköisellä lomakkeella, kirjeitse ja sähköpostitse 130. Lausuntoja saatiin 36. Lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut ja hyväksyttävät vastineet ovat yleiskaava-aineiston liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 13.2.2019
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 13.2.2019
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus selostus, KKL 13.2.2019
- 4 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 5 E Liite Mielenpitoet yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 6 E Liite Nykytilakuvaus, KKL 13.2.2019
- 7 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 13.2.2019
- 8 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, KKL 13.2.2019
- 9 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, KKL 13.2.2019

...

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun esittelijä muutti päätösehdotuksensa seuraavasti:

- muutetaan kaava-asiakirjoihin Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi. Lisätään Sahankulmaan toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä. Perusteluna valtuuston päätös 19.3.2018 § 25 Kaupallisten palveluiden kehittämisen tavoite.

Liisa Sorri esitti Margita Winqvistin kannattamana, että Pertuntien asuinalue poistetaan.

Kuntakehityslautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän muutettua pohjaehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Sorrin tekemää muutosesitystä, äänestävät ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Riitta Nybäck, Klaus Koivunen, Päivö Kuusisto, Ulla Palomäki, Jari Raita, Jouko Riola, Pasi Huuhtanen, Vesa Lundberg, Pirjo Maula, Mika Mäki-Kuhna), 2 ei-ääntä (Liisa Sorri, Margita Winqvist) ja 1 jäsen (Jari Anttalainen) äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutettu pohjaehdotus tuli kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 10-2-1.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti, että kaava-asiakirjoihin tehdään seuraavat muutokset

- merkintä: Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve
Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostusselvitys on toteutettu ja päätös Kehä IV:n toteuttamisesta tehty ja uudet liikennetarkastelut tehty.
- Sikokallio
Sikokallion kohdalla esitettyä TP-aluetta Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä kavennetaan 400 metristä 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Tallinna-tunneli sivu 85
Lisätään uusi kappale kolmannen kappaleen jälkeen: Helsinki-Tallinna -tunnelin rinnalla on suunnitteilla Finest Bay Area -rautatietunneli, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle. Kummassakin linjauksessa rahtiterminaari sijaitsee Tuusulan kunnan alueella.

Liisa Sorri ja Margita Winqvist ilmoittivat päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Yleiskaavatyön aikana mm. kuntakehityslautakunnan ja valtuuston seminaareissa on käsitelty asuinalueiden määrää ja sijoittumista eri kuntataajamiin. Niitä oli tarjolla enemmän kuin suunnitellun väestön kasvun mukainen tarve vaati. Jokelan alueeltakin karsittiin useampia alueita kunnan omistamilta mailta. Yksityisten maanomistajien kaavoituspyyntöihin lautakunnassa on vastattu, että kunnalla on Jokelan alueella riittävästi maata asuntotuotantoa varten ja että maapoliittisessa ohjelmassa on linjaus kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamalle maalle.

Kuitenkin kaavatyön loppuvaiheessa lisättiin Pertuntien asuinalue, joka sijaitsee yksityisen maanomistajan alueella nykyisen taajaman reunalla kaukana keskustasta. Lisäys ei myöskään perustunut luonnoksesta annettuihin lausuntoihin. Aluetta ei ollut lisätty kaavaselostuksen taulukkoon, jossa oli listattu Jokelaan kaavoitettavat asuinalueet ja niiden asuntomäärät.

Tämän vuoksi esitimme, että alue poistetaan yleiskaavasta. Alueelle ei tässä vaiheessa ole tarvetta. Jokelasta löytyy kunnan mailta parempia alueita, jos tarvitaan lisää omakotitaloalueita. Myöskään maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei tässä tapauksessa toteudu, sillä aiemmin Jokelan alueen maanomistajilta tullessiin kirjallisiin kaavoituspyyntöihin ei ole suostuttu"

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 18.55 - 19.25.

Arto Lindberg poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 20.00.

Kunnanhallitus, 25.02.2019, § 61

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström

Liitteet

- 1 Tuusulan yleiskaavakartta 2040 ehdotus korjattu, khall 25.2.2019
- 2 Kaavamääräykset ehdotus, korjattu, khall 25.2.2019
- 3 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 4 E Liite Mielipiteet yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 5 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, khall 25.2.2019
- 7 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019
- 8 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, khall 25.2.2019
- 9 Yleiskaavaselostus 2040 korjattu, khall 25.2.2019

Kuntakehityslautakunta käsitteli Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotusta kokouksessaan 13.2.2019. Kokouksen jälkeen kaava-aineistoihin on tehty seuraavat muutokset:

- Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä on vaihdettu toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi.
- Sahankulmaan on lisätty toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä.
- Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve on merkitty omalla kaavamerkinnällään. Merkinnän määräys: Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostus selvitys on toteutettu, päätös Kehä IV:n toteuttamisesta on tehty ja uudet liikennetarkastelut laadittu.
- Sikokallion kohdalla esitettyä työpaikka-alue (TP) Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä on kavennettu osayleiskaavan mukaisesti noin 400 metristä noin 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Yleiskaavaselostukseen on lisätty kappale Finest Bay Area -rautatietunneli -hankkeesta.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

-
- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
 - asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
 - pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Outi Huusko Kari Frimanin kannattamana esitti päätökseen lisättäväksi, että kunnanhallitus edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.

Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti seuraavaa: "Tuusulanjärvellä ja sen ympäristössä luontoarvot ovat tärkeitä. Samalla tavalla tärkeitä ovat myös Tuusulanjärven alueen virkistyskäytön edistäminen sekä Tuusulanjärven ranta-alueiden jatkuva hoito mm järven näkyvyyden edistämiseksi. Nyt esitetyssä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan on merkitty useita SL- ja sl-merkinnöillä olevia alueita, osa Natura-alueelle. Nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä näiden ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen
- että nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon.

Henna Lindström ja Terhi Wermundsen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi,
hannamari.halinen@tuusula.fi
kansliapäällikkö, sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

Liitteet

- 1 Yleiskaavan selostus 2040, ksltk 21.5.2019
- 2 Kaavakartta yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Tuusulan yleiskaava kuvaa kunnan strategista tavoitetilaa ja ohjaa jatkossa Tuusulan asemakaavoitusta. Yleiskaava on kunnan maantieteellisen alueen maankäytön suunnitelma.

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, kansliapäällikkö

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

- 1 Yleiskaavan selostus 2040, kvltk 22.5.2019
- 2 Kaavakartta yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019
- 3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa Tuusulan kehittymistä ja maankäyttöä yleispiirteisesti. Sen tavoitteena on mm. kulttuuri- ja luonnonarvojen turvaaminen, kestävän yhdyskuntarakennemallin luominen sekä toimivan liikenneverkon kehittäminen. Kaavassa tarkastellaan tiettyjä teemoja koko kunnan laajuudelta. Näitä ovat mm. maisema-alueet, muinaismuistokohteet ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet. Edellinen Tuusulan yleiskaava 2010 hyväksyttiin 1989.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävästi alueita virkistykseen. Tuusulanjärvi ympäristöineen on kunnan vetovoimaisimpia alueita ja jopa 100 000 ihmistä käyttää sitä aktiivisesti virkistymiseen. Uudenmaan maakuntajärveksi valitun järven kuuluisat taitelijahuvilat, museot, hotellit sekä muut palvelut houkuttelevat kävijöitä. Kaavoituksella on varmistettava, että Tuusulanjärven ranta-alueita voidaan kehittää yleiseen virkistyskäyttöön.

Yleiskaava 2040 hyväksytään oikeusvaikutteisena koko kunnan alueella. Se ei korvaa kaikkia kunnan lainvoimaisia osayleiskaavoja mutta siinä linjataan mm. merkittävä osa Rykmentinpuiston osayleiskaava-alueesta asumisen reservituotantoalueeksi. Yleiskaava linjaa, että "alueiden asemakaavoittaminen aloitetaan, kun merkittävä osa taajaman II-vaiheen asemakaavoista on laadittu." Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että Rykmentinpuiston osayleiskaavaa tarkasteltaisiin merkittävänä luonnon, ulkoilun ja virkistyksen alueena, joka tarjoaa asukkaille tärkeitä hyvinvoinnin ja liikkumisen sekä luonnon kokemiseen ja luontosuhteen rakentamiseen liittyviä palveluita.

Kaava huomioi kulttuuriympäristön aluekäytön suunnittelussa valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä muinaisjäännökset. Tuusulan tärkeimmät kulttuurimaisema-alueet ovat Rantatien alue, Jokelan teollisuusalue sekä Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala-alue. Tuusulalle tunnusomaisia ja merkittäviä ovat laajat, yhtenäiset peltoaukeat ja perinteiset kylämaisemat.

Eriyistä huomiota tulee kiinnittää Rantatiehen sitoutuvassa laajassa kokonaisuudessa, jonka keskeisen osan muodostavat kansallisesti, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät taitelijahuvilat sekä itsenäisen Suomen alkuvaiheen

maa- ja kotitalouden sekä sotilaiskoulutuksen oppilaitokset. Rantatie on vuosisatoja vanha tie, joka on säilyttänyt linjaukseltaan hyvin vanhat piirteensä. Rakennuskanta ja ympäristö on paikoin voimakkaasti uudistunut ja viljelysmaisema on alkanut kasvaa umpeen. Jäljellä oleva viljelysmaisema, rakennuskanta ja kulttuurimaisema tulee säästää ja lisärakentamista alueelle tulee harkita tarkkaan.

Yleiskaavassa osoitetaan mm. ohjeellinen varaus maanlaiselle rautatielle Hyrylään. Se linjaa myös keskeiset pyöräilyn ja kevyen liikenteen runkoverkot ja laatuikätyvät. On hyvä, että Tuusulan Yleiskaava on valmistunut ja ohjaa kasvavan Tuusulan kehittymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, kansliapäällikkö

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Tuusulan kunnan kaavoitus pyytää Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta 31.5.2019 mennessä. Lausunnon on saatu lisäaikaa niin, että lausunto voidaan antaa lautakunnan kokouksessa 11.6.2019.

Tuusulan yleiskaavaa 2040 laaditaan oikeusvaikutteisena koko kuntaan. Kaava keskittyy ennen kaikkea taajamien maankäytön ohjaamiseen ja on ohjeena tarkempaan suunnitteluun. Kaavalla ei ole tarkoitus kumota kaikkia aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja. Kumottaviksi esitetään Hyrylän laajentumissuuntien, Jokelan, Maantiekylän ja Tuomalan osayleiskaavoja sekä osia Kellokosken osayleiskaavasta. Alueella, jolla Tuusulan yleiskaava 2040 ei korvaa aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja, saatetaan kaava silti lainvoimaiseksi. Tuusulan yleiskaava 2040 on ohjeena, mikäli aikaisemmin laadittuja yleiskaavoja muutetaan tai uudistetaan. Taajamien ulkopuolelle ei esitetä kattavasti aluevarauksia, mutta esimerkiksi luonnon kannalta arvokkaita alueita ja uusimmat lentomelikäyrät on osoitettu koko kunnan laajuudelta.

Tuusulan kunnan väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa miltei 68 000 asukkaan lisäyksen kuntaan, eli noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii. Kaavassa esitetään uusien asumisen alueiden toteutus vaiheittain. Kunnan rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille.

Ympäristölautakunnan yleiskaavan luonnosvaiheen lausuntoon on kaavoitus annetussa vastineessa todennut mm. seuraavaa:

Uusia asuinalueita osoitetaan pääasiassa rakennemallivaihtoehto A2:n mukaisesti Hyrylästä Rykmentinpuiston suuntaan. Pientalovaltaisempaa asumista osoitetaan nykyisten asuinalueiden läheisyyteen, olevaa yhdyskuntarakennetta täydentävästi. Jokelan taajaman lisäksi kaavassa on osoitettu rataa tukeutuva Ristikydön reservialue. Ristikydön arvellaan toteutuvan vasta yleiskaavan tavoitevuoden jälkeen. Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattelee valtuuston päätöstä rakennemallista, jossa asumista ei levitetä juurikaan nykyisten päätaajamien ulkopuolelle. Tämä ratkaisu sai myös kiitosta yleiskaavan vaikutustenarvioinnissa. Kunnan kasvuennusteen vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista ottaa uusia radanvarsikyliä kuten Purolaa ja Nuppulinnaa tiiviimmän rakentamisen alueiksi – tällöin kunnan rakenne hajautuisi entisestään ja vaikeuttaisi muun muassa palveluiden järjestämistä.

Purolan lähelle osoitetaan uusi työpaikkareservialue, joka täydentää Järvenpään kasvua ja sijoittuu lähivuosina parannettavan Nurmijärvi-Järvenpää tieyhteyden varrelle.

Lopulliseen viheraluestrategiaan tarkennetaan jatkotoimenpidesuosituksset.

Hevoskylän yksityiskohtaisemmat ratkaisut tarkennetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Yleiskaavan ehdotusvaiheeseen on valmistunut useita uusia luontoselvityksiä, joista kaavaan on nostettu uusia suojeltaviksi tarkoitettuja kohteita sekä useita muita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Kaavaratkaisu on käyty läpi ansiokkaassa yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa.

Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 2017 kunniaksi Tuusulan kunta perusti kahdeksan uutta luonnonsuojelualuetta: Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (31,9 ha), Heininsuon metsä (noin 15,5 ha), Inkilän Haarajoen eteläinen metsä (10,0 ha), Lonkerin korven luonnonsuojelun alueen laajennus (noin 5,6 ha), Maarinjärvi-Degkärr (noin 4,8 ha), Rajalinnan Itäinen metsä (noin 1,2 ha), Sarvikallio (noin 6,5 ha), Tuomalansuo (22,3 ha). Vuonna 2018 perustettiin yksi uusi luonnonsuojelun alue, Jokilehto (4,1 ha). Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus rajasi viisi uutta luonnonsuojelun aluetta 29 §:n suojelemaa jalopuumetsikköä: Anttilan pähkinäpensaslehto (0,3 ha), Pähkinä-mäen pähkinäpensaslehto (0,4 ha), Rusutjärven tervaleppäkorpi (1,1 ha), Tuomalansuon lehmusmetsikkö (0,3 ha) sekä Töysselinmäen pähkinäpensaslehto (1,7 ha). Yhteensä uusia luonnonsuojelun alueita on perustettu noin 105,7 ha.

Vuonna 2017 tarkistettiin nykyisissä osayleiskaavoissa osoitettuja arvokkaita luontokohteita. Kohteet, joiden luontoarvot ovat säilyneet, on nostettu mukaan yleiskaavaehdotukseen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Kohteet joiden luontoarvot on luokiteltu vähintään maakunnallisesti arvokkaiksi (17 kpl), on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu SL-1 –merkinnällä.

Ympäristöministeriö on ryhtynyt säädösvalmisteluun, jossa perustetaan luonnonsuojelun alueiksi valtion omistamia Natura-verkoston kuuluvia alueita eli jo aiemmin suojeluun varattuja alueita. Alueet perustetaan valtioneuvoston asetuksilla Tuusulanjärven ja Keravanjokikanjonin alueille. Myös nämä kohteet osoitetaan yleiskaavaehdotuksessa SL-1 –merkinnällä. Tuusulanjärven Natura-alueelle osoitetaan SL-1-merkinnällä myös kunnan omistamia kohteita.

Yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa on yleiskaavaehdotuksessa sl-merkinnällä osoitettu 57 arvokasta luontokohdetta, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksiin. Merkinnällä sl on osoitettu metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia kohteita, uhanalaisia luontotyyppisiä sekä arvokkaita soita. Lisäksi luo-merkinnällä osoitettiin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita luontokohteita 14 kpl ja ge-merkinnällä 7 geologisesti arvokasta kohdetta.

Virheellisesti merkityt geologiset kohteet korjataan kaavakarttaan. Kaavaselostukseen laaditaan selkeämmät teemakartat luontoarvoista.

Yleiskaavaehdotukseen lisätään siniyhteysmerkintä Tuusulanjärven sekä Rusutjärven vesialueille. Merkinnällä osoitetaan järven rantojen tärkeä merkitys ekologisina yhteyksinä. Myös ekologiset yhteydet merkitään kaavaan.

Järven itäpuolella korostuu alueen merkitys valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä, joka on tiiviimmin rakennettua kuin maaseutuvaltaisempi länsipuoli. Alueelle osoitetaan museotie sekä olemassa oleva Tuusulanjärven kiertävä virkistysreitti. Kaavaan osoitetaan lisäksi ohjeellisena merkintänä uusia kevyen liikenteen reittejä sekä luontopolku järven eteläosasta kohti Anttilanrantaa, Sarvikalliota sekä Rantamon kosteikkoa.

Kansallisen kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven ympäristöön selvitettiin. Järvenpään kaupunki kuitenkin vetäytyi hankkeesta, eikä Tuusulan kunta jatkanut omalta osaltaan selvitystyötä. Ekologisia yhteyksiä on tarkennettu Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavatyön yhteydessä.

Tuomaalan itäosan Marjamäen pohjavesialueelle osoitettu työpaikkarakentamisen reservialue (TPres) on poistettu yleiskaavaehdotuksesta.

Vuonna 2016 aloitettiin Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys (Pöyry), joka saatiin valmiiksi alkuvuodesta 2018. Pienvesiselvityksen suositukset on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa.

Yleiskaavaehdotukseen merkitään ympäristöluvan mukaiset lentomelu-käyrät (ennuste 2025). Liikenteen melunsuojauksen osalta suojausratkaisut tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä. Suurimmat asutus- ja työpaikka-alueet sekä niiden aiheuttama liikennemäärän kasvu liittyy suoraan vilkkaimpiin väyliin ja isoimpiin katuihin, joilla jo nykyisellään liikennemäärä ja melutaso on korkeimmillaan ja joiden osalta tilavaraukset mahdollistavat tarvittavan melusuojauksen toteuttamisen.

Yleiskaava-aineisto on nähtävillä: https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7163.

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 414727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729
- ympäristösuunnittelija Anu Tyni, p. 040 314 4728
- ympäristösuunnittelija Liisa Garcia, p. 040 314 4740

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta pitää hyvänä yleiskaavan tavoitetta, jossa uusi rakentaminen keskittyy päätaajamiin. Tämä mahdollistaneekin paremmin myös julkisen liikenteen kehittämisen jatkossa sekä toimivan vähähiilisen kaupunkirakenteen. Kaavassa on myös varauduttu ansiokkaasti arvokkaiden luontoalueiden ja -yhteyksien säilyttämiseen. Samoin työpaikkarakentamisen reservialueen poistaminen Marjamäen pohjavesialueelta on ilahduttavaa. Lautakunta haluaa lausunnossaan erityisesti korostaa pohjavesialueiden suojelemisen tarvetta uuden työpaikka- ja asuinrakentamisen ulottuessa myös tärkeille pohjavesialueille. Lähtökohtaisesti pohjavesialueille tulisi varata runsaasti rakentamatonta tilaa ja mahdollisen rakentamisenkin tulisi keskittyä lähinnä harvaan rakennettuun pientaloasutukseen.

Pohjavedet

Pohjavesialuerajaukset:

Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksessa on virheellinen pohjavesialuerajaus Lahelan pohjavesialueen, Mätäkiven pohjavesialueen, Takojan pohjavesialueen sekä Jäniksenlinnan ja Kaikulan pohjavesialueiden osalta. Uudenmaan ELY-keskus on rajannut Lahelan ja Hyrylä A:n pohjavesialueiden välisen ruhjealueen mukaan pohjavesialueeseen GTK:n laatiman rakenneselvityksen (2005) perusteella. Mätäkivi A:n ja B:n välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2015) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Lisäksi Mätäkivi B:n eteläosassa Lövkullan alueella rajausta on laajennettu kulkemaan vedenjakajalle ja Juslan alueella kavennettu kalliokynnykselle. Kaikulan ja Jäniksenlinnan välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2011) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Takojan pohjavesialueen rajausta on korjattu kulkemaan vuoden 1981 pohjavesialuekartan mukaiseksi, koska rajaus on aiemmassa rajauksentekovaiheessa siirtynyt alkuperäiseltä paikaltaan. Pohjavesialuerajaukset tulee korjata yleiskaavakarttaan.

Yleiskaavakartoissa on esitetty vain pohjavesialueiden ulkorajat. Niiden lisäksi kaavakartassa tulee esittää vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Kartoissa ei ole myöskään esitetty pohjavesialueiden muodostumisalueita, joiden esittäminen olisi pohjavesivaikutusten arvioinnin vuoksi perusteltua itse kaavakartan taustaineistona.

Vaikutusten arviointi:

Yleiskaava 2040 –ehdotuksella on vaikutusta Hyrylän, Lahelan, Mätäkiven, Rusutjärven ja Takojan pohjavesialueisiin. Vaikutuksia on arvioitu yleispiirteisesti Rambollin (2017) tekemässä vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusten arvioinnissa ei ole kuitenkaan arvioitu tarkemmin esimerkiksi muodostuvan pohjaveden määrän vähenemistä rakentamisen seurauksena. Kaavamerkinnot ovat myös jonkin verran muuttuneet arvioinnin teon jälkeen ja esimerkiksi Lahelan pohjavesialueen osalta arviointi on tehty aiemman, nykyistä suppeamman pohjavesialuerajauksen perusteella.

Hyrylän pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta AK-2 –aluetta (toisen vaiheen kerrostalovaltainen asuinalue) ja yksi uusi AP-2 –alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue). Sulan alueen työpaikka-alue on laajennettu tämän hetkisestä tilanteesta nykyisin rakentamattomalle alueelle. Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusia tielinjauksia. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu vain AP-2-

merkintä, mutta AK-2 -alueiden, työpaikka-alueen laajentumisen tai uusien tielinjausten vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa lainkaan. Kerrostalovaltaisten asuinalueiden, työpaikka-alueiden ja uuden tielinjojen rakentamisella nykyisin osittain täysin rakentamattomille alueille pohjaveden muodostumisalueella on vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään ja mahdollisesti laatuun. Hyrylän pohjavesialueella rakentamattomia alueita on enää erittäin vähän. Pohjaveden muodostuminen Hyrylän pohjavesialueella on jo huomattavasti heikentynyt tiiviin rakentamisen seurauksena. Uusilla kaavoitettavilla alueilla ja rakentamisella ei saisi enää vähentää muodostuvan pohjaveden määrää Hyrylän pohjavesialueella (Pöyry 2018, Hyrylän pohjavesialueen antoisuus selvitys – selvitys vedenoton ja kaavoituksen yhteensovittamisesta). Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2005) todetaan, että pohjaveden suojelun kannalta tärkeät ja muut vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet olisi hyvä säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina. Siten pohjavesialueelle olisi edullisinta kaavassa määritellä maankäyttömuodoksi joko virkistysalue tai suojelualue. Tärkeille tai vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille tulisi rakentaa enintään harvahkoa pientaloasutusta tai haja-asutusta. Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivitystyö on parhaillaan käynnissä ja valmistuu syksyllä 2019.

Lahelan pohjavesialueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue) sekä pohjavesialueelle uusi AP-2 alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue), uusi AP-1 -alue (ensimmäisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue) ja osittain uusi AO-1 alue (ensimmäisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusi ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve. Uusia asuinalueita ja tielinjaus on esitetty Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Liikenteen aiheuttama pohjavesien pilaantumisvaara voi aiheutua liikenneonnettomuudesta, vaarallisten aineiden kuljetusten vahingoista, tienpidosta ja liikenteen päästöistä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman (2016) mukaan pohjavesialueille ei tule sijoittaa uusia maanteitä ilman erillistä tarveharkintatarkastelua ja riskiarviointia. Mikäli tie rakennetaan, tulee sille rakentaa riittävät suojaukset. Suojaukset on rakennettava niin, että ne suojaavat kemiakaalionnettomuuksien lisäksi liukkauden torjunnassa käytetyiltä suoloilta. Uusi tie Lahelan pohjavedenottamon välittömässä läheisyydessä aiheuttaisi suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle. Tielinjaus kulkee yleiskaavakartassa Lahelan vedenottamon luoteispuolelta, joten pohjaveden virtaussuunta on tielinjaukselta kohti vedenottamo. Yleiskaavan selostuksen mukaan Lahelanpellon alueen uuden maankäytön liikenne on mahdollista ohjata nykyisten väylien kautta eikä suoraa kokoojakatuyhteyttä Lahelanpellolta Hämeentielle ja Hyrylän keskustaan pidetä välttämättömänä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaan kaavoituksen yhteydessä tulisi myös huomioida, että pohjavesialueille jää riittävästi rakentamatonta, vettäläpäisevää pintaa, jotta pohjaveden muodostuminen on turvattu. Vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Näitä suojelusuunnitelman suosituksia ei ole otettu huomioon yleiskaavaehdotuksessa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkkaan harkita.

Mätäkiven pohjavesialueella on yleiskaavaehdotuksessa esitetty KM-alueen (seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkö) laajentamista vielä osittain rakentamattomalle alueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle. Tämän laajentamisen vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole lainkaan huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa. KM-aluetta on merkitty myös Kuninkaanlähteen vedenottamon lähisuojavaivähykkeelle. Vesioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama suoja-aluepäätös tulee huomioida yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty Lehtoasemalta pohjoiseen suuntautuvan uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, linjaus Hyrylän kautta. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Vaikutukset kohdistuvat pääosin pohjaveden määrään ja virtaussuuntien muutoksiin. Alueen läheisyydessä on myös mahdollisesti pilaantuneita alueita, jolloin haitta-aineiden kulkeutuminen on mahdollista pohjavesivirtausten muuttuessa. Lentoradan linjausta tulisi vielä perusteellisesti harkita ja välttää maanalaista rakentamista pohjavesialueilla.

Ympäristölautakunta katsoo, että pohjavesialueiden osalta tulisi tehdä vielä tarkempi vaikutusten arviointi ottaen huomioon nykyiset pohjavesialuerajaukset ja kaikki uudet pohjavesialueille tehdyt kaavamerkinnät sekä nykyisten merkintöjen muutokset. Tuusulan tärkeät pohjavesialueet tulisi turvata yleiskaavassa tarkistamalla niiden maankäyttömuodot vastaamaan pohjaveden suojelutavoitteita ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia.

Vesistöt ja pienvedet

Kaavassa on tarkasteltu maankäytön muutosten vaikutuksia vesistökuormitukseen Tuusulan kunnan vesistöjen päävaluma-alueilla (Ramboll 2017). Vaikutusten arvioinnin mukaan vesistövaikutuksia kohdistuu Tuusulanjärveen, Tuusulanjokeen, Keravanjokeen, Palojokeen ja Rekolanojaan. Näiden vesistöjen valuma-alueille esitetään kaavaehdotuksessa uusia rakentamisen alueita, joista osa sijaitsee hyvin lähellä ennestään kuormitettuja vesistöjä. Vaikutusten arvioinnin mukaan vaikutukset kohdevesistöön jäävät vähäisiksi, mikäli hulevesiä hallitaan laadullisesti ja määrällisesti. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yleiskaavaehdotuksen määräykset eivät kuitenkaan riittävästi suoja vesistöjä hulevesien aiheuttamalta kuormitukselta.

Lautakunta esittää, että kaavan hulevesien hallintaa koskevaa määräystä muutetaan niin, että se takaa hulevesien riittävän käsittelyn vesiensuojelun näkökulmasta. Näin varmistetaan myös, että tulevilla maankäytöllä ei heikennetä alueen joissa esiintyvän meritaimenen (äärimmäisen uhanalainen) ja vuollejokisimpukan (vaarantunut) lisääntymis- ja elinalueita. Kaavan vaikutusten arviointia varten olemassa oleva simpukka- ja kalastoselvitysten aineisto tulee koota kartta-aineistoksi. Myös

hevoskyltien ympäristövaikutuksia tulee tarkastella esitettyä perusteellisemmin, etenkin kun hevoskylät sijaitsevat hyvin lähellä Palojokea ja Keravanjokea. Lisäksi tulee vielä arvioida mahdollisuudet vähentää Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golfkentän laajennuksen vesistökuormitusta Tuusulanjärveen kaavamääräyksin.

Kaavaselostuksessa on vesistöihin liittyvien luontoarvojen osalta keskitytty niiden nykytilanteen ja jo tehtyjen toimien kuvailuun. Painopiste kaavaselostuksessa tulisi nykytilan kuvauksen sijaan kohdistaa kaavan vaikutusten arviointiin sekä ottaa huomioon tehdyn vaikutusten arvioinnin tulokset ja esittää keinot vähentää vesistökuormitusta.

Vesistöjä koskeva kaavamerkintää W ei ole avattu kaavassa. Kaavakartan perusteella W-merkinnällä on merkitty ainakin isommat vesistöt kuten Tuusulanjärvi, Rusutjärvi ja Keravanjoki sekä esimerkiksi joitakin lampia Jokelassa. Kaavamääräyksissä ja –selostuksessa olisi hyvä vielä selkiyttää, mitä merkinnällä kuvataan sekä laatia merkinnälle vesistöjen ja niiden rantojen ekologiset arvot turvaava kaavamääräys. Myös kosteikkoja koskevan kaavamääräyksen W-1 perusteita on tarpeen avata sekä laatia niiden hoidon ja monimuotoisuuden turvaava kaavamääräys. Merkinnällä on osoitettu kaavakartassa vain Rantamo-Seittelin kosteikko. Tuusulassa on useita muitakin kosteikoita, joiden merkitsemättä jättäminen on syytä perustella selostuksessa.

Vesilain kohteiden säilymiselle on tärkeää niiden vesitaseen säilyminen nykyisellään tai mahdollisesti jopa vesimäärän tasaaminen mahdollisimman lähelle luonnollista tilannetta. Kaavaehdotuksen arvokkaita luontokohteita (SL-1, sl-1, sl-2, luo-1 ja luo2) koskevat kaavamääräykset eivät ota huomioon alueen ulkopuolelta tulevia vesimääriä ja niiden tasaamista. Ennen seuraavaa kaavavaihetta tulisikin selvittää, millä keinoin kaavassa voidaan turvata vesilain kohteiden vesitase. Vesilain kohteiden vesitaseen säilyttäminen tarvitsee todennäköisesti oman kaavamerkinnän ja/tai –määräyksen. Vesitaseen muutokset ja suojeleuarvojen turvaaminen on syytä selvittää ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa. Pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia ja niiden ehkäisyä ei ole riittävästi käsitelty vaikutusten arvioinnissa (Ramboll 2017).

Kaikki luonto- ja pienvesiselvityksissä vesilain kohteina tunnistetut arvokkaat pienvedet tulee lisätä kaavakartalle. Kartalta puuttuu ainakin seuraavat arvokkaat pienvedet: Rusutjärven eteläpuolella sijaitseva lähteikkö (Luontotieto Keiron Oy 2011), Riihikallion länsipuolelle sijaitseva Riihikallionpuro (Luontotieto Keiron Oy 2011), Huhtarinpuron itäinen osa (Pöyry 2018), Huhtarinmäen noro (Enviro 2018) sekä Palojoen metsän purot A ja B (FCG 2011). Lisäksi Tuusulan ja Järvenpään rajalla Keravanjokeen laskeva Pietilänoja on sekä vesi- että metsälain kohde (Järvenpään pienvesiselvitys, Pöyry 2017). Puuttuvat kohteet löytyivät satunnaistarkistuksella, joten koko kaavan lähtöaineistona ollut luontotietoaineisto on syytä tarkistaa ja lisätä puuttuvat kohteet kaavakartalle.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen hyvin kunnianhimoinen. Kaavan eteen on tehty paljon töitä - tietoa on paljon, kaikki kuviot on indeksoitu ja kuvattu. Erityisen ilahduttavaa on uusien

suojeluvarausten määrä. Kaavasta puuttuu kuitenkin vielä tärkeää uutta aineistoa, joka tulisi lisätä kaavaan ennen sen hyväksymistä. Näin tehdessä kaavasta saadaan yhdenmukainen kokonaisuus, jolloin kaavassa esitetyt ratkaisut ovat myös tasapuolisia.

SL, SL-1, S, ja S-1:

Luonnonsuojelulailta rauhoitetut suojelualueet on merkitty kaavaan SL (luonnonsuojelualue) ja S-merkinnöillä (luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit). Uudet, vielä rauhoittamattomat suojelualueet on merkitty kaavaan SL-1 ja S-1 -merkinnöillä. Uusia suojelualuevarauksia on osoitettu kunnan omistamille METSO-kohteille, Natura-alueille sekä muille vähintäänkin maakunnallisesti arvokkaille luontokohteille. Natura suojeluvarausten lisäksi kaavaan on merkitty kaksi uutta luonnonsuojelulain mukaista luontotyyppikohdetta sekä 17 uutta luonnonsuojelualueutta, yhteispinta-alaltaan 148,5 hehtaaria.

Selkeitä vajavaisuuksia luontotiedon suhteen esiintyy vielä joillakin kohteilla, erityisesti niillä kohteilla, joille on kaavassa osoitettu luonnonsuojelun kanssa ristiriitaisia maankäyttöintressejä. Tuusulanjärven Natura-alueelle on osoitettu suojeluvarausmerkintöjä alueen länsiosaan, valtion ja osittain myös kunnan maille. Tuusulanjärven eteläosan suojelumerkintä on kuitenkin osittain muutettu V-merkinnäksi. Tuusulanjärven lintuvedet Natura-alueen toteuttamiskeinona on maa-alueilla luonnonsuojelulaki ja vesialueilla vesilaki. Yleiskaavassa on otettu lähtökohdaksi se, että kaikki vähintään maakunnalliset luontokohteet esitetään suojeluvarauksella. Södermanin (2003) luokituksessa maakunnallisia kohteita vielä arvokkaampia kohteita ovat kansalliset kohteet ja kansainväliset kohteet. Natura-alueet lukeutuvat kansainvälisiin kohteisiin, joten niille suojelumerkinnän (SL-1) asettaminen on hyvinkin perusteltua. Merkintä olisi tuolloin myös yhdenmukainen Uusimaa2050-kaavaehdotuksen kanssa. Hyvänä muutoksena voidaan pitää Natura-alueiden ulkopuolisten rantametsien lisäämistä suojelualueverkostoon.

Kesällä 2018 Tuusulassa tehtiin luontoselvityksiä, joista saadut tiedot puuttuvat kaava-aineistosta. Tuusulanjärven itärannalta löytyi luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö, joka tulee esittää kaavalla S-1-merkinnällä (*luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II-V ja Hiivonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018*). Keravanjoen varteen tulee lisätä SL-1-merkinnällä maakunnallisesti arvokas Kellokosken Savikulman lehtokohde (4,09 ha) (*luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Tuusulan Savikulman alueella, Faunatican raportteja 2018*).

Uusimaa2050 -maakuntakaava on parhaillaan laadinnassa.

Maakuntakaavaehdotukseen on merkitty uusia suojelualuevarauksia (SL), joista Jokelan Palojoenmetsä puuttuu Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta. Tuusulan kaavassa metsä on esitetty rakentamiseen varattuna AH-alueena (Hevoskylä). Kohde on laajin Tuusulan kunnan omistuksessa oleva rakentamaton METSO-arvoja sisältävä luontokohde. Kohteen arvotuksessa on kuitenkin esiintynyt ristiriitaisuuksia eri konsulttien kesken, mikä tulee ratkaista. Mikäli kohdetta voidaan pitää maakunnallisesti arvokkaana, tulisi sen arvo näkyä myös yleiskaavassa. Yleiskaavamerkinnän tulee olla myös yhdenmukainen maakuntakaavan kanssa. Palojoenmetsän halki on itä-länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen

tieliikenteen yhteystarve. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöllisiä arvoja. Teyhteyden tarpeellisuutta tulisikin pohtia vielä uudelleen.

Yleiskaavan SL-1 merkinnöistä puuttuu myös Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä (4,39 ha) (*luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019*). Kohde on merkitty kaavaan AP-2 (tiivis pientalovaltainen asuinalue). Kohteen maakunnalliset luontoarvot tulee sovittaa yhteen aluevarausmerkinnän kanssa, eikä näitä voi jättää huomioimatta kaavassa. Kohteella on myös aiempina vuosina ollut liito-oravan reviiri. Koska kohde ei ole muuttunut, liito-oravan esiintymistä ei voi jättää todentamatta, vaikka lajista ei tehtykään vuoden 2018 selvityksissä havaintoja.

Luonnonsuojelulailla on rauhoitettu luonnonsuojelualueiden lisäksi myös luonnonmuistomerkkejä. Nämä tulee lisätä kaavaan.

sl-1, sl-2:

sl-1-merkinnällä on kaavassa osoitettu ne paikallisesti arvokkaat M-alueiden ulkopuoliset kohteet, joilla esiintyy lakikohteita (metsä/vesilaki), uhanalaisia luontotyyppisiä, luonnonsuojelulailla suojeltuja eläinlajien lisääntymispaikkoja tai arvokkaita soita. Näille kohteille on asetettu MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajotus puiden kaatoon sekä kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöihin sekä näihin rinnastettaviin toimenpiteisiin. Kohteita on esitetty kaavassa yhteensä 24 kappaletta, pinta-alaltaan yhteensä 87 hehtaaria.

sl-2-merkinnällä on osoitettu ne edellä mainitut kohteet, jotka sijoittuvat kaavan M-alueille. sl-2 kohteita on rajattu kaavassa 33 kappaletta, yhteensä 161,4 hehtaaria. sl-2 kohteista lähes 70 prosentilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä. sl-2 kaavamääräyksessä sanotaan seuraavaa: "alueen luonnonsuojelullisia arvoja ei saa heikentää aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa". Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä M-alueille ei saa enää asettaa toimenpiderajotusta puunkaatoon. Ympäristölautakunta katsoo, että uhanalaisia luontotyyppisiä turvaamaan tulisi asettaa myös seuraava kaavamääräys: "avo- tai harvaan siemenpuuasentoon hakkuu sekä metsänauraus on kielletty".

sl-1- tai sl-2-rajauksilla on esitetty direktiivilajeihin kuuluvien viitasammakoiden ja kirjojoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikat. Viitasammakoiden esiintyminen on merkitty mm. Palojoenpuiston alueelle sekä Palojoenmetsän varteen tulevaan hevoskylään. Viitasammakkotiedot ovat kuitenkin puutteellisia, sillä niitä on havaittu myös muualla, esimerkiksi Tuusulanjärven ranta-alueilla (mm. Anttilan ja Tuuskodon rannat, Tuusulanjoen varren lammikot sekä Matkoissuon alueen läheisyys).

Jokelan Palojoenpuiston alue on kaavassa esitetty Ares-merkinnällä (asumisen reservialue). Kohteelta on löydetty huomattavia luontoarvoja, joista kuitenkin vain osa on merkitty kaavakarttaan. Palojoenpuiston alueelle on merkitty kaksi sl-1 rajausta: viitasammakko ja liito-oravametsä sekä Virtalantien pohjoispuolinen lampi. Palojoenpuiston alueella viitasammakkoa esiintyy myös muualla, kuten radanvarren läheisyydessä olevassa lammessa ja alueen eteläpäässä. Kaikki Tuusulassa tehdyt viitasammakkohavainnot tulee tarkastaa ja puuttuvat tiedot lisätä kaavakartalle.

Palojoenpuistosta on paikannettu myös useita erityisesti suojeltavan ja erittäin uhanalaisen (EN) lahkaviosammalen esiintymiä, jotka tulee lisätä kaavakartalle sl-rajauksilla.

Myös Jokelan Palojoenmetsän luontotietoja tulisi täydentää. Kohteelta puuttuu osa viitasammakkohavainnoista, lisäksi puuttuu mm. lepakoiden tärkeät ruokailualueet (II-alueet). Koska Eurobats-sopimus edellyttää näiden kohteiden huomioimista maankäytön suunnittelussa, ne tulisi merkitä kaavakartalle. Mikäli tärkeät II-alueet sijoittuvat M-alueille, tulee niille asettaa avo/harvaan siemenpuuasentoon hakkuukiello. Olemassa oleva lepakotieto tulee lisätä myös kaavan muihin osiin.

Myös vuoden 2018 luontoselvitysten tulokset tulisi päivittää kaavaan. Nyt Kellokosken Keravanjoenvarteen on rajattu luo-kohteita, jotka perustuvat vanhoihin luontotietoihin. Uusien tietojen mukaan (*luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset Keravanjoen varrella sekä Rajalinnan ja Jusliinojan alueella, Faunatican raportteja 2018*) nämä kohteet tulisi rajata sl-1 merkinnällä, sillä ne sisältävät mm. vesilain kohteita ja myös uhanalaisia luontotyyppisiä. Lisäksi arvokkaiden alueiden rajaukset ovat muuttuneet - uusia arvokohteita on löytynyt, toisaalta osa alueista on myös supistunut tehtyjen hakkuiden vuoksi. Tiedot tulee tarkastaa ja päivittää kaavakarttaan. Myös Tuusulanjärven alueella kesällä 2018 tehtyjen selvitysten arvokkaat luontotiedot tulee lisätä kaavakartalle (*Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset Aattolan, Anttilan, Tuuskodon sekä Rivieeran alueilla, Faunatican raportteja 2018*). Lisäksi kaavakartalta puuttuu Tuusulan itäväylän työpaikka-alueen selvityksen tulokset (*Faunatican raportteja 2019*).

Kirkonkylän lehtonotkon alueella on kunnan omistama arvokas lehtokohde, jossa on myös vesilain suojaamia noroja. Tämä sijoittuu kaavassa AO-3 alueelle. Luontoselvityksessä on todettu, että täydennysrakentamista ei voida sijoittaa kohteelle vaarantamatta pienvesien suojaisuutta ja ominaispiirteitä. Kohteelle olisi syytä jo yleiskaavassa sijoittaa vähintäänkin VL-alue ja sl-rajauksen turvaamaan kohteen säilymistä. Tätäkin parempi vaihtoehto olisi suojeluvaraus (SL).

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on merkitty kaavaan VR/tm (retkeily- ja ulkoilualue, metsäntutkimusalue). Kaavamääräyksissä todetaan, ettei merkintä rajoita kenttäkoetoimintaa eikä metsien käsittelyä tutkimusmetsissä. Valtiolla tulisi kuitenkin olla alueella samat velvoitteet uhanalaisten luontotyyppien ja lajiston suojeluun, kuin yleiskaavassa muillakin maanomistajilla. Mikäli alueelle on merkitty arvokkaita luontotyyppisiä, tulisi niiden säilyminen pyrkiä turvaamaan yhdenmukaisesti kaavamääräyksillä. Mikäli toimenpiderajoitusta ei aseteta puunkaatoon, tulisi vähintäänkin arvokkaiden luontokohteiden kaavamääräyksiin asettaa avo /siemenpuuasentoon hakkuu- ja metsänaurauksetkiello.

Kellokosken Rajalinnalle on osoitettu 70 hehtaarin työpaikka-alue (TP), jossa nykyinen rakentamisen alue kasvaisi noin 50 %. Alue rajautuu Keravanjoen ja sen sivu-uomien varteen/päälle. Joen varrella on mm. luonnonsuojelualue ja muita luontosuhteiltaan arvokkaita kohteita (*Tuusulan luontoselvitykset 2018*). Ympäristölautakunta esittää, ettei alueen eteläosassa rakentamista tule enää osoittaa joen ranta-alueille päin, vaan kohteet tulee kaavoittaa VL-alueeksi, jossa arvokuviot merkitään asianmukaisilla rajauksilla. Joenvarret ovat ekologisen verkoston ydinalueita, ja ne sisältävät vesilakikohteita ja arvokasta kasvilajistoa. Nämä tärkeät yhteydet tulisi jo yleiskaavassa kaavoittaa osaksi viheralueverkostoa. Puutteita esiintyy myös

muualla, missä rakentamisen aluevarausten päälle on esitetty ekologisia yhteyksiä, vaikka alueet eivät ole vielä edes rakentuneet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 16.06.2021, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, Anne Olkkola

henna.lindstrom@tuusula.fi, anne.olkkola@tuusula.fi

yleiskaavasunnittelija, kaavoituspäällikkö

Liitteet

- 1 E Kaavakartta Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II KKL 16.6.2021
- 2 E Merkinnät ja määräykset Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II, KKL 16.6.2021
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavaselostus, KKL 16.6.2021
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E Liite Luontokohteiden kuvaukset KKL 16.6.2021
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 8 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 9 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsatalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 17 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 19 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

20 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki - Keravanjokilaakso - osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä - Myllykylä II -Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet

-
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
 - Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
 - Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
 - Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
 - Maantiekylä –osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
 - Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty työpaikka-alueen laajenemissuunta Ristikiveen
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologisia yhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta

-
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Rusutjärven eteläosassa ja Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
 - Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
 - Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluett (ET)
 - Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
 - Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselostusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Päätös

Asia poistettiin esityslistalta.

Kuntakehityslautakunta, 13.10.2021, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 3 E Tuusulan yleiskaava ehdotus II kaavaselostus, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E LIITE Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 8 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 9 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 17 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 19 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä) KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielenpitoista valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II –osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä – Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi –osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä – Myllykylä –osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä –osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet

-
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
 - Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
 - Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäntävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämsselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- jatkaa tämän asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Kuntakehityslautakunta, 27.10.2021, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

1 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

-
- 2 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 3 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 4 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 vastineet lausuntoihin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 7 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus 2019, vastineet muistutuksiin, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 8 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, KKL 21.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 16 E Tuusulan yleiskaava 2040, merkinnät ja määräykset, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 17 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 18 E LIITE Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 19 E Tuusulan yleiskaava ehdotus II kaavaselostus, KKL 13.10. 2021, KKL 27.10.2021
- 20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä) KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021
- 21 E Liite Tuusulan yleiskaava ehdotus II, Nykytilakuvaus, KKL 16.6.2021, KKL 13.10.2021, KKL 27.10.2021

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Esittelijä Anne Olkkola esitti seuraavat korjaukset kaavaselostukseen ja yleiskaavakarttaan:

- Kaavaselostuksen kappale 2.3 Kuntastrategia (alkaen sivulta 6) päivitetään valtuuston hyväksymän Tuusulan strategiaperustan vuosille 2021–2025 mukaiseksi.
- Yleiskaavakarttaan merkitään reservimerkinnän (res, res-1) alle merkitään kaavakarttaan maa- ja metsätalousaluetta (M).

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutokset tekstiin.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Mika Mäki-Kuhna esitti Antti Seppälän kannattamana alla olevan muutosesityksen kaavakarttaan. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattavat EI.

Kohta 1. Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen, Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Jari Raita ja Sanna Takala

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 2. Lahela laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien ja Lahelantien ympäriltä selvitysalueeksi.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo ja Liisa Sorri. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Margita Winqvist, Aki Aaltonen, Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 11-2 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 3. Lahelan laajeneminen Ristikiven suuntaan. M-alue vaihdetaan reserviksi kokonaan. Mika Mäki-Kuhna muutti muutosesityksensä kohtaa 3, Antti Seppälän kannattamana niin, että reservimerkinnän (res) alle merkitään maa- ja metsätalousaluetta (M).

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 4. Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle lisätään parantamaan Lahelan liikenneyhteyksiä.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 9-4 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 5. Maanläjitysalueen poisto Ruskelasta.

Suoritetussa äänestyksessä kukaan ei kannattanut esittelijän ehdotusta. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, Margita Winqvist, Aki Aaltonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 7-0 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 6. Ridasjärventien kaakkoispuolen muutetaan selvitysalueeksi, Päijännetunnelin länsipuolelta itään/koilliseen pientaloalueeseen saakka.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Sanna Takala äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 9-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Puheenjohtajan annettua keskustelun asiasta jatkua, Mika Mäki-Kuhna ehdotti, Antti Seppälän kannattamana, alla olevan muutosesityksen tekstimuutoksista kaavamääräyksiin. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Mika Mäki-Kuhnan muutosehdotusta kannattavat EI.

Kohta 1. Sivu 3, Keskustatoimintojen alue C: "Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun."

a. Poistetaan lause asuntorakentamisen osalta.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala, ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta

kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Tyhjää äänesti Jari Raita.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-4 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 2. Sivü 3, Omakotivaltainen asuinalue AO & Asuinalue, jolla sallitaan eläinten ylläpito AH: "Alueilla ei sallita uusia rakennuspaikkoja ilman asemakaavaa. Olevia rakennuksia saa laajentaa ja korvata."

a. Poistetaan lauseet. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Päivö Kuusisto, Jari Raita, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala ja Aki Aaltonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 5-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 3. Sivü 3, Kyläalue AT, RES, RES-1: "Alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan. Ristiriidassa saman kappaleen ja pormestariohjelman kanssa. b. Oletetun aseman ympäriltä on liian paljon alueita rakennuskiellossa.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Jari Raita, Marianna Simo, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Päivö Kuusisto, Johanna Sipiläinen, ja Aki Aaltonen.

Äänestyksen mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee. Puheenjohtajan kannatettua Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta, totesi hän lautakunnan päättäneen äänin 5-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 4. Sivü 5, Maa- ja metsätalousalue M: "Alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan lause. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia. Mika Mäki-Kuhna muutti ehdotustaan Jari Raidan kannattamana lisäten kohdan b.: Poistetaan kyseisestä kohdasta myös lause "ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata".

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Marianna Simo, Liisa Sorri, Margita Winqvist ja Aki Aaltonen. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-5 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 5. Sivü 6, Maisemapelto MA: "Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä."

a. Toimenpiderajoitus pitää poistaa.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto,

Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen. Tyhjää äänestivät Sanna Takala ja Aki Aaltonen

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 8-3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 6. Sivu 6, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema MV: "Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja." a. Poistetaan lause. Pormestariohjelmassa olemme sopineet, että osayleiskaavojen rakennusoikeudet tulee sallia.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Marianna Simo, Liisa Sorri ja Margita Winqvist. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 10 - 3 hyväksyä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen.

Kohta 7. Sivu 11, Maisemallisesti arvokas alue: "Avoimet maisema- alueet tulee säilyttää avoimina." a. Lause tulee poistaa. Tämä estää hiilinielujen (metsien) syntymisen.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Marianna Simo, Johanna Sipiläinen, Liisa Sorri, Sanna Takala, Margita Winqvist ja Aki Aaltonen. Mika Mäki-Kuhnan ehdotusta kannattivat Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Jari Raita, Antti Seppälä, Eemi Vaherlehto ja Jari Immonen.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Mika Mäki-Kuhnan ehdotuksen äänin 7-6.

Puheenjohtajan annettua keskustelun asiasta jatkua, Liisa Sorri teki muutosehdotuksen alla olevista muutoksista kaavakarttaan Margita Winqvistin kannattamana. Koska oli tehty kannatettu, useita kohtia sisältävä muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen muutosehdotuksen jokaisesta kohdasta erikseen. Äänestystavaksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat EI.

1. AO-1 merkintä poistetaan Tuusulanjärven länsirannalta, Paijalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvataan MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia.

Maisemapelto MA: "Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä."

Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on Tuusulan identiteetin, lähiluonnon ja perinnumaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset. Haluamme vielä varmistuksen siitä, että mainittu toimenpiderajoitus koskee myös metsittämistä, istutuksia.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Marianna Simo, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Liisa Sorrin ehdotusta kannattivat Jari Raita, Johanna Sipiläinen, Liisa Sorri, Sanna Takala ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Liisa Sorrin ehdotuksen äänin 8-5.

2. Yleiskaavaan esitetään osa-alueajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen.

Tällä merkinnällä ja rajauksella merkitään Rusutjärven, Ruotsinkylän, Nahkelan ja Linjamäen sekä Vanhakylän ja Tuomalan kyläalueet. Tällainen merkintä kyläalueilla mahdollistaa rakentamisen suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella.

44 § (21.4.2017/230)

Yleiskaavan käyttö rakennusluvan perusteena

Rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Tytti Nikkanen, Antti Seppälä, Marianna Simo, Johanna Sipiläinen, Sanna Takala, Eemi Vaherlehto, Aki Aaltonen ja Jari Immonen. Liisa Sorrin ehdotusta kannattivat Jari Raita, Liisa Sorri, ja Margita Winqvist.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen hylätä Liisa Sorrin ehdotuksen äänin 10-3.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) - ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet, edellä mainituin muutoksin
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville, edellä mainituin muutoksin
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Eriävän mielipiteen jättivät jäsenet Liisa Sorri, Margita Winqvist ja Marianna Simo.

Eriävä mielipide

Liisa Sorri ja Margita Winqvist jättivät alla olevan yhteisen eriävän mielipiteen:

Kuntakehityslautakunta 27.10.2021

§ 88 Tuusulan yleiskaava 2040

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Muutokset kaavakarttaan

Tuusulan kunnan vuonna 2016 laadittu väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii eli kaavaratkaisulla kunnassa voisi olla lähes 68 000 asukasta, mikäli kaikki kaavassa osoitetut asumisen laajenemisalueet toteutuisivat täysimääräisinä.

Tästä huolimatta kaavaan vielä lisättiin asumiseen suunniteltuja alueita äänestyspäätöksillä Mika Mäki-Kuhnan esityksestä: Riihikalliota laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien liikenneympyrän ympäriltä pientaloalueeksi, Lahelaa laajennetaan Ruotsinkylän suuntaan Tuusulanjoentien ja Lahelantien ympäriltä selvitysalueeksi, Lahelaa laajennetaan Ristikiven suuntaan: M-alue vaihdetaan reserviksi kokonaan. Jokelassa Ridasjärventien kaakkoispuoli muutetaan selvitysalueeksi, Päijännetunnelin länsipuolelta itään/koilliseen pientaloalueeseen saakka.

Jos tarvetta asuinalueiden lisäämiseen olisi, oikea tapa mielestämme olisi ollut antaa viranhaltijoille tehtäväksi selvittää, minne aluevarauksia laitetaan.

Yleiskaavaehdotukseen lisättiin Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle. Olimme vastaan tätä lisäystä, sillä mielestämme tie vaarantaisi Metsäntutkimuslaitoksen metsässä olevaa tutkimusta ja alueen virkistyskäyttöä. Virkamiesten selvityksen mukaan tielle ei ole tarvetta, parempi ja halvempi tapa parantaa liikenneyhteyttä on Maisalantien parantaminen.

Tekstimuutokset kaavamääräyksiin

Mielestämme kaavoittajat ovat parhaat asiantuntijat määrittelemään yleiskaavassa käytettävät kaavamääräykset, eikä niitä tulisi lautakunnan muuttaa, ainakaan äänestyspäätöksillä. Kannatimme yleiskaava 2040 kaavakartan kaavamääräyksiä.

Kokouksessa kuitenkin muutettiin Keskustoimintojen alueen pysäköintimääräystä niin, että määräys "Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun" ei koske asuntorakentamista.

Useista kaavamääräyksistä (AH, AT, Res, RES-, M, MA, MV) poistettiin uusien asuinpaikkojen rajoitukset. Tässä on mielestämme vaarana hallitsematon rakentaminen, jota emme kannata.

Kaavamääräys, että maisemallisesti arvokkailla alueilla avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina, poistettiin. Tätä poistamista vastustimme, sillä koemme Tuusulan maisemallisesti arvokkaat alueet vetovoima- ja imagotekijänä.

Omat esityksemme:

AO-1 merkinnän poistaminen Tuusulanjärven länsirannalta, Paijalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvaaminen MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia.

Tällainen muutos yleiskaavaan olisi ollut mielestämme parempi kuin alueen nykyinen AO-I merkintä. Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on Tuusulan identiteetin, lähiluonnon ja perinnemaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset.

Esitimme, että yleiskaavaan esitetään osa-alueajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen.

Kylien kehittämisestä on puhuttu ja tehty linjauksia jo edellisellä valtuustokaudella, mutta asia ei ole edennyt. Myös nykyisessä pormestariohjelmassa kylien kehittäminen on tavoitteena. Esitimme, että tällä merkinnällä ja rajauksella merkitään Rusutjärven, Ruotsinkylän, Nahkelan ja Linjamäen sekä Vanhakylän ja Tuomalan kyläalueet. Tällainen merkintä kyläalueilla mahdollistaa rakentamisen suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella. Esityksemme ei mennyt läpi.

Tuusulassa 28.10.2010

Liisa Sorri, Tupu

Margita Winqvist, Tupu

Marianna Simo jätti seuraavan alla olevan eriävän mielipiteen:

§ 88 Tuusulan yleiskaava 2040, kaava nro 1005, ehdotus II nähtäville asettaminen

Perustelut:

Yleiskaavaehdotukseen nyt loppumetreillä tuodut yksityiskohtaiset muutokset ovat tarpeettomia. Ne ovat mahdollisilta hyödyiltään vähäisiä mutta mahdollisilta ja todennäköisiltä haitoiltaan merkittäviä. Muutokset ovat tavoitteineen osittain keskenään myös ristiriidassa: niillä pyritään ratkaisemaan ongelmia, joita ehdotukset tosiasiallisesti saattavat pahentaa. Muutokset ovat kestättömiä niin taloudellisesti kuin ekologisesti.

Tuusula ei tarvitse yleiskaavaan lisää kaavavarantoa asuin- tai edes omakotirakentamiseen. Yleiskaavan pohjaehdotuksessa olisi ollut riittävästi kaavavarantoa – yli 68 000 asukkaan tarpeisiin vuoteen 2040 mennessä.

Tuusulassa ei ole näin ollen tarvetta varata asuinrakentamiseen (= omakotitonteiksi) virkistysalueita Riihikalliossa ja Jokelassa ja maisemapeltoja Lahelassa. Asumiseen nyt korvamerkittyjen uusien alueiden merkitys on vähäinen asuntotuotannossa mutta merkittävä siinä tarkoituksessa kuin niiden merkitys on tähän asti tunnustettu: virkistyskäytössä ja miellyttävän maaseutumaisen miljöön luomisessa.

Yleiskaavaehdotuksen pohjaesityksen on laatinut kaavaa pitkään tehnyt maankäytön asiantuntija. Työtä on tehty Tuusulassa pitkään poliittisessa ohjauksessa. Pohjaesitys oli Tuusulan vasta hyväksytyn strategian ja vision mukainen.

Kaavamerkintöjen selityksiin nyt äänestetyt pikkutarkat muutokset antavat virheellisen kuvan merkinnän todellisesta vaikutuksesta alueeseen. Yksittäisten lauseiden poistaminen selityksistä ei poista yhtään rakentamiseen liittyvää byrokratiaa eikä se poista mahdollisia rakentamisen esteitä alueella. Kaavamerkintä estää yhä jatkossakin rakentamisen monilla paikoilla, mutta lauseiden poiston jälkeen tämä ei käy enää avoimesti selville merkinnän selityksestä.

Erityisen haitallisena ja erikoisena pidän Tuusulanjoentien jatkon lisäämistä Tuusulanväylälle. Asiaa on selvitetty jo aiemmin, ja selvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatketta ei tarvita. Tie leikkaisi Ruotsinkylän tutkimusmetsää, tuhoaisi useita merkittäviä ja pitkäkestoisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkokeita ja rikkoisi suositun polkureitistön.

Tutkimusmetsän pohjoisosassa on lähekkäin noin 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta. Tien alle jäisi mm. kuusen juurikäävän leviämistä tutkiva koe, metsänjalostuksen tutkimusaineistoja ja ulkomaisten puulajien kokeita, joissa tutkitaan puulajien soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ja ilmastonmuutokseen. Alueella on satavuotiaita koemetsiä. Juurikääpätutkimus ulottuu vuoteen 2080–2090. Juurikääpä on taloudellisesti Suomen metsien pahin lahottajasieni.

En näe mielekkääksi haitata sellaista tutkimustoimintaa, jossa pyritään estämään metsänomistajille koituvia haittoja ja taloudellisia tappioita. Enkä näe mielekkääksi haitata tutkimustoimintaa, joka edistää kykyämme sopeutua ilmastonmuutokseen.

Tuusulanjoentien jatketta vastustavat muun muassa Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Tuusulan-yhdistys. Ja monet tuusulalaiset.

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on jo yksinomaan luonto- ja virkistysalueena vertaansa vailla. Tuusulassa tai Etelä-Suomessa ei ole liikaa laajoja metsäalueita, joihin ei kohdistu rakentamispaineita.

Lahelan liikenneyhteyksiä tulee parantaa, mutta siihen on parempia ja halvempia vaihtoehtoja. Nyt ehdotettava tieratkaisu olisi kallis sekä taloudellisesti että luonto- ja virkistysarvojen näkökulmasta.

Kunnanhallitus, 15.11.2021, § 433

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

1 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, khall 15.11.2021

-
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, khall 15.11.2021
3 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, khall 15.11.2021
4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, khall 15.11.2021
5 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , khall 15.11.2021
6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, khall 15.11.2021
7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, khall 15.11.2021
8 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, khall 15.11.2021
9 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , khall 15.11.2021
10 E Liite Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020), khall 15.11.2021
11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, khall 15.11.2021
12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsatalousvaikutusten arviointi, khall 15.11.2021
13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, khall 15.11.2021
14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, khall 15.11.2021
15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, khall 15.11.2021
16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, khall 15.11.2021
17 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, khall 15.11.2021
18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, khall 15.11.2021
19 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, khall 15.11.2021
20 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), khall 15.11.2021

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Kaavasuunnittelija Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

Eriävä mielipide

Tuija Reinikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

"Kunnanhallituksen esityksessä oli mm. pohjaesityksenä kuntakehityslautakunnassa hyväksytty esitys, että Riihikalliota laajennettaisiin Ruotsinkylän suuntaan. Alueelle on vastikään tehty Pellavamäentien uusi kaava, eikä siinä ole nähty tarpeelliseksi laajentaa aluetta esitetyn mukaisesti. Alueella ei ole kunnan maita. Laajenemissuunta kohdistuisi maakuntakaavassa merkitylle maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle, joka tulee säilyttää avoimena. Tuusulassa riittää rakentamiseen maata, arvokkaita maisemakokonaisuuksia ei pidä vaarantaa.

Kunnanhallituksen esityksessä oli pohjaesityksenä kuntakehityslautakunnassa hyväksytty esitys, että Tuusulanjoentien jatko Tuusulanväylälle pitäisi tehdä, koska se parantaisi Lahelan liikenneyhteyksiä. Sekä Luonnonvarakeskus, että Metsähallitus ovat todenneet, että Tiehanke tuhoaisi useita pitkäaikaisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkokeita Metsäntutkimuslaitoksen metsässä. Alueella on parastaikaa menossa 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta ja varauksia on aina vuoteen 2090 asti. Kunnan tilaamissa liikennehankeselvityksissä käy ilmi, että ko. tiehanketta ei tarvita. Tuusulanjoentietä ei saisi liittymää Tuusulanväylälle, vaan se edellyttäisi joko alikulun tai ylikulun rakentamista ja olisi kuntataloudellisesti erittäin kallis hanke. Metsäntutkimuslaitoksen metsä on arvokas kokonaisuus ja merkittävä tutkimuskohde niin Suomessa kuin kansainvälisesti, sitä ei pidä tuhota kyseisellä tiehankkeella."

Kati Lepojärvi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

"Esitän kunnanhallituksen päätöksestä eriävän mielipiteeni, perusteluinani muutosesityksessä esittämäni seikat: viranhaltijoiden valmisteluargumentit ja muiden asianosaisten esittämät tielinjauksen vastaiset vahvat perustelut."

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 18.01.2022, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:
Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Lausuntopyyntö

Tuusulan kuntakehityslautakunta on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040:n ehdotuksen II julkisesti nähtäville ja pyytää Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa 31.1.2022 mennessä.

Ympäristölautakunta on Tuusula yleiskaava 2040:n aiemmasta ehdotuksesta antanut lausuntonsa 11.6.2019, § 5, johon saatu vastine on kunnanhallituksen kokouspöytäkirjan 15.11.2011, § 433, liitteenä, joka on luettavissa [https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_15112021/Tuusulan_yleiskaava_2040_nro_1005_ehdotu\(37908\)](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_15112021/Tuusulan_yleiskaava_2040_nro_1005_ehdotu(37908))

Yleiskaava 2040 ehdotuksesta

Tuusulan yleiskaava 2040:lla ohjataan ennen kaikkea taajamien maankäyttöä. Samalla kumottavien osayleiskaavojen alueelle esitetään kattavasti maankäyttömuodot yleiskaavan mittatarkkuus huomioiden. Kumottaviksi esitetään Hyrylän laajentumissuuntien, Jokelan, Maantiekylän ja Tuomalan osayleiskaavoja, sekä osia Kellokosken, Sulan, Rykmentinpuiston ja Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavoista. Voimaanjääviä osayleiskaavoja päivitetään viidellä teemalla: arvokkailla luontokohteilla, lentokonemeluvyöhykkeillä, kahdella maanalaisella ratalinjauksen yhteystarpeella (Lentorata ja Tallinna-tunneli), työpaikka-alueen laajenemissuunnilla ja yhdyskuntateknisen huollon alueilla.

Tuusulan kunnan vuonna 2016 laadittu väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii eli kaavaratkaisulla kunnassa voisi olla lähes 68 000 asukasta, mikäli kaikki kaavassa osoitetut asumisen laajenemisalueet toteutuisivat täysimääräisinä. Asuinalueiden vaiheistuksen avulla uusien alueiden käyttöönottoa voidaan hallita suunnitelmallisesti, vaikka kasvu olisi maltillisempaa ja kaavan tavoitevuosi siirtyisi pidemmälle. Laajenemisalueet on merkitty 1- vaiheen ja 2- vaiheen alueiksi (esim. Asuinalueet A-1, A-2...), joilla on suunniteltu toteutettavan rakentamista tässä järjestyksessä vuoteen 2040 asti. Lisäksi Res-merkinnällä on merkitty laajenemisen reservialueita, joiden rakentamisen odotetaan kuitenkin toteutuvan vasta kaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen.

Arvokkaat luontoalueet ja -kohteet on yleiskaavakartalla merkitty seuraavasti: Tuusulan luonnonsuojelualueet (S, SL); Ehdotukset uusiksi luonnonsuojelualueiksi perustettavista kohteista (SL-1, S-1); Alueen osa, joka on luonnonsuojellisesti paikallisesti arvokas (sl); Alueen osa, joka on luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas (luo) ja Geologisesti arvokkaat kohteet (ge)

Yleiskaavan uuteen ehdotukseen tehdyistä muutoksista esitys kaava-aineistossa https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/37549.pdf

Uusi ehdotus sisältää mm. seuraavia muutoksia:

- Lahelan asuinrakentamista on laajennettu lähemmäs pohjavedenottamoita.
- Lahelan orren tielinjauksesta on esitetty kaksi vaihtoehtoa,
- Mätäkiiven alueella työpaikkarakentamista on laajennettu pohjavesialueella ja vedenottamon kauko ja lähisuojavyöhykkeellä,
- Rusutjärven itäranta ja KetunlinnatieKetunrinne on muutettu kyläalueiksi (AT), joita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa
- MUalueet muutettu pääsääntöisesti M-alueiksi (MU: Maa ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta, alueen metsät ulkoilureittien yhteydessä tulee hoitaa ulkoilukäyttö huomioon ottaen.)
- Rakentamisen reservialueet (Res) varustettu kohdemerkinnällä M (Maa ja metsätalousvaltainen alue)
- Lisätty Tallinnatunnelille varaus
- Uusien luonnonsuojelualueiden (SL1) perustamista kohtuullistettu maanomistajalle määräyksen 5-vuoden voimassaololla

Kaava-aineisto on nähtävillä Tuusulan kunnan sivuilla <https://www.tuusula.fi/sivu.tmp?sid=7163>

Lisätietoja ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, puh.040 3144727

Ehdotus

Esittelijä: Leena Sjöblom, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta II seuraavan lausunnon:

Pohjavesialueet

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että pohjavesivaikutuksia on arvioitu Rambollin 2017 tekemän vaikutusten arvioinnin lisäksi erillisessä Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset -selvityksessä (Pöyry 2020). Kyseinen selvitys tulisi lisätä kaava-aineistoihin. Kaavaselostuksessa todetaan, että Pöyryn selvityksessä annettaisiin ennen kaikkea jatko-ohjeita asemakaavatyölle. Selvityksessä on kuitenkin esitetty selkeitä suosituksia ja suositusmerkintöjä yleiskaavan pohjavesivaikutusten vähentämiseksi, joita ei ole huomioitu nyt yleiskaavatyössä.

Lahelan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta asuinalueita (AP-1, AP-2 ja AO-2). AP-1 ja AP-2 -alueet ovat edelleen laajentuneet ehdotuksessa I esitetystä. Tämä on erittäin huolestuttavaa, sillä uudet asuinalueet on sijoitettu Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Asuinalueiden pinta-alallinen laajeneminen ja uusien asuntojen ja asukkaiden määrän pysyminen yhtä suurena ehdotuksessa I esitettyyn, on ristiriidassa kaavaselostuksen kanssa, jossa todetaan, että ”kaavaehdotuksen maankäytön volyymi Lahelanpellon alueella ja muualla Hyrylän länsipuolella on aiempia suunnitelmia vähäisempää”. Myös ehdotuksessa esitetty Lahelanorren uusi kokoojakatuyhteystarve Lahelantieltä Hyrylän keskustaan aiheuttaisi toteutuessaan suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle ja vedenottamolle. Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on todettu, että rakentaminen Lahelan vedenottamon lähialueella aiheuttaa merkittävän riskin vedenhankinnalle. Selvityksessä on suositeltu vedenottamon lähialueen jättämistä virkistysalueeksi (kaavamerkinnällä V). Myös esitetylle suunnitellulle tieyhteydelle on suositeltu tutkittavaksi korvaavaa reittiä. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty vaihtoehtoinen etäämmälle pohjavesialueesta sijoittuva tielinjaus, joka on tässä suhteessa parempi. Molemmat linjaukset halkovat toteutuessaan yhtenäisiä metsäalueita ja tunnistettuja luontoarvoja, mikä haitta tulee ottaa huomioon tarkemmassa sijoittelussa.

Pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa todetaan niin ikään, että vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Pahimmillaan Lahelan vedenottamo, joka on erityisen merkittävä Hyrylän taajaman vedentarpeen tyydyttämiseksi, jouduttaisiin ottamaan pois käytöstä. Epäselväksi jää, miksi pohjavesiasiantuntijan tekemän selvityksen ja pohjavesialueen suojelusuunnitelman suosituksia ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, että vedenottamoiden lähialueet tulee rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tule kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Uusien asuinalueiden ja Lahelanorren sijoittaminen Lahelan pohjavesialueelle ei tue tätä tavoitetta.

Mätäkiven pohjavesialueen osalta yleiskaavaehdotuksessa II on huomattava huononnuksen edelliseen ehdotukseen verrattuna. Ehdotuksessa I maa- ja metsätalousalueeksi (M) merkittyä aluetta ja kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle

jätettyä aluetta on otettu mukaan uuteen työpaikka-alueeseen (TP). Laajentunut TP-alue ulottuu pohjaveden muodostumisalueelle ja Kuninkaanlähteen vedenottamon lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Vedenottamon suoja-aluepäätöksen mukaan suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Mätäkiven pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivityksessä (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018) ehdotetaan, että pohjavedenottamoiden ja tutkittujen vedenottoaikkojen vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Myös Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on suositeltu ehdotuksen II laajentuneelle TP-alueelle kaavamerkintää maa- ja metsätalousalue (M). Epäselväksi jää, miksi vedenottamon suoja-aluepäätöstä, pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa ja Pöyryn pohjavesivaikutusselvitystä ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, ettei pohjavesialueelle ylipäätään, eikä missään nimessä ainakaan vedenottamon lähisuojavyöhykkeelle, tule sijoittaa uusia TP-alueita. Yleiskaavan TP-kaavamerkintä tarkoittaa käytännössä asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuumerkintää (TY). Ympäristökeskus katsoo, että teollisuusaluemerkintä on pohjavesialueelle soveltumaton. Hyvätkään asemakaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Työpaikka-alueille sijoittuvien yritysten toiminnan ja toiminnan muutosten valvonta on haastavaa ja periaatteena tulisi olla se, ettei pohjavesialueille ylipäätään osoitettaisi kaavoituksella uutta pohjaveden kannalta potentiaalisesti haitallista toimintaa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty ehdotuksen I mukaisesti uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkemmin harkita.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, ohjeellinen linjaus Hyrylän kautta, jonka yhteydessä pohjaveden esiintyminen tulee ottaa huomioon. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän, Lahelan kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Maanalaista rakentamista tulisikin välttää pohjavesialueilla.

Yleiskaava on merkittävin pohjavesialueisiin vaikuttava kaava. Hyvätkään kaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Yleiskaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, ettei pohjavesialueille ja vedenottamoiden läheisyyteen sijoiteta pohjaveden laatua ja määrää vaarantavaa toimintaa. Pohjavedensuojelua ei tule yleiskaavaa valmisteltaessa siirtää tulevaisuuden asemakaavatyöhön ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta haluaa painottaa erityisesti Mätäkiven pohjavesialueelle esitetyn TP-alueen sopimattomuutta alueelle ja siitä aiheutuvaa riskiä Kuninkaanlähteen vedenottamolle sekä Lahelan pohjavesialueelle esitettyjen asuinalueiden ja Lahelanorren aiheuttamaa riskiä Lahelan vedenottamolle. Näitä ehdotuksia tulee vielä tarkkaan harkita.

Vesistöt, pienvedet ja hulevedet

Kaavassa on tunnistettu Tuusulan keskeiset vesistöt ja merkittävä osa pienvesistä. Uuden kaavamääräyksen ohella kaavaselostuksessa tulee mainita ja ottaa huomioon Tuusulan joissa ja puroissa esiintyvien uhanalaisten lajien, kuten vollejojokisimpukan ja meritaimenen, elinympäristöt, joita maankäytön muutokset ja hulevesien määrän lisääntyminen ei saa vaarantaa. Sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjä että niiden läheisten alueiden hulevesisuunnittelun tärkeyttä tulee korostaa kaavaselostuksessa. Riittävän aikainen hulevesisuunnittelu on ainoa keino saada kuva valuma-alueiden hulevesien liikkeistä ja vaikutuksista alapuoliselle vesistölle.

Kaavassa on tehty vaikutusten arviointia ja käsitelty maankäytön muutosten vaikutuksia vesistöihin varsin suppeasti. Myös tässä yhteydessä olisi syytä huomioida esim. hulevesien osalta lisääntyvän kiintoaineksen mahdolliset vaikutukset uhanalaisten lajien elinympäristöihin. Lisäksi kaavan vaikutuksia pienvesiin ja niiden mahdolliseen vesitaseeseen ei ole kaavaselostuksessa arvioitu ollenkaan eikä kattavasti myöskään aiemmassa kaavan vaikutusten arvioinnissa (2017). On syytä korostaa, että vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen tulee selvittää tarkemmin ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa.

Valuma-alueelähtöinen tarkastelu tulee olla pohjana maankäytön jatkosuunnittelussa ja hulevesien hallinnan ratkaisuissa. Tämän takia liitekarttoihin tulisi merkitä vedenjakajat, valuma-alueet ja hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet. Kaavan yleisiin määräyksiin on hulevesien käsittelystä olisi lisättävä kohta hulevesien muodostumisen ehkäisystä vesiensuojelun parantamiseksi aiemmin mainittujen viivyttämisen ja käsittelyn lisäksi. Määräyksiä voitaisiin myös tarkentaa kunnan hulevesien hallinnan yleisillä periaatteilla.

Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golf-kentän kaavamääräyksiä tulee tarkentaa, jotta mahdollisista maankäyttömuutoksista huolimatta pystytään turvaamaan Piilinojan ja Tuusulanjärven vedenlaatu mahdollisen laajennuksen yhteydessä.

Palojoen aivan kunnan pohjoisrajalle ulottuva yläosa on aiemmassa Jokelan osayleiskaavassa ympäröity suojaavalla virkistysalueella (V). Uudessa kaavaehdotuksessa virkistysalue on jätetty pois ja nyt AO ja AO-1 (omakotivaltaiset) asuinalueet ulottuvat suoraan Palojoen rantaan ilman yleiskaavatasoista suojavyöhykettä. Palojoessa on vain hieman etelämpänä virta-alueita, jotka ovat taimenelle soveltuvia potentiaalisia lisääntymisalueita. Ympäristökeskus katsoo, että virkistysaluetta (V) tulisi jatkaa Palojoen ympärillä pohjoiseen kunnanrajalle saakka Palojoen vedenlaadun ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen turvaamiseksi.

Palojoella on Vanhatien eteläpään risteyksen kohdalla Palojokeen länsipuolelta laskeva puro, joka on mainittu Palojoen asemakaavan muutosselvityksessä 2011. Purosta on selvityksessä varsin suppeat tiedot, eikä alueelta ole muita vesilain kohteita kartoittaneita selvityksiä. Puroa ei tällä hetkellä ole merkitty kaavassa ollenkaan (puro merkitty M-alueeksi). Ympäristökeskuksen maastokäynnin perusteella kyseinen puro/noro virtaa syvässä uomassa ja on luonnontilainen, minkä vuoksi uoma tulisi huomioida kaavakartalla.

Vesialueen W-merkinnän kohdalla mainitaan Tuusulanjärvi, Rusutjärvi, Tuusulanjoki, Vuohikkaanoja ja Vantaanjoki vedenhankinnan kannalta merkittäviksi vesistöiksi. Vesistöluettelon ajantasaisuus on syytä tarkistaa, koska vain Vantaanjokea on

käytännössä käytetty varavesilähteenä. Aiemmassa kaavaluonnoksessa Rantamo-Seittelin kosteikot oli merkitty omalla merkinnällä (W-1), joka kuvasi rakennettuja kosteikkoja. Tämä voi olla tarpeen erottamaan luonnon vesistöt rakennetuista.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen edistyksellinen ja sen eteen on tehty paljon töitä. Edellisestä ehdotusvaiheesta on tehty hyviä tarkennuksia ja lisäyksiä luontoaineistoihin.

Luontoalueiden merkinnät ja määräykset:

SL-1 -alueen määräykseen on lisätty viiden vuoden määräaika, jonka jälkeen astuu voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, mikäli luonnonsuojelualuetta ei ole perustettu. Luonnonsuojelun näkökulmasta tämä on heikennys aiempaan kaavaehdotukseen ja ainakin määräajan pidentämistä olisi hyvä vielä harkita.

SL, SL-1, S, S-1, Natura, sl ja luo-alueiden määräyksissä todetaan, että alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. On syytä tarkentaa, mitä hoitosuunnitelmilla kussakin tapauksessa tarkoitetaan, erityisesti sl ja luo -alueiden osalta, joihin ei välttämättä liity ELY-keskuksen hyväksymiä hoitosuunnitelmia. Hoitosuunnitelmien tavoitteena tulee olla alueiden luonnonsuojelullisten arvojen säilyttäminen.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on poistettu kaavaehdotuksesta. MU-merkinnällä aiemmassa vaiheessa osoitetut alueet osoitetaan nyt pääasiassa Maa- ja metsätalousalueeksi (M- tai M-1-merkinnällä), joissa ei ole huomioitu vastaavalla tavalla ulkoilun ohjaamistarvetta. Tämä voi aiheuttaa ristiriitoja, jos asukkaiden virkistymetsinä käyttämiä metsäalueita hoidetaan asutuksen läheisyydessä metsätalousmetsinä. Asutuksen läheisyydessä sijaitsevia viheralueita tulisikin yleiskaavassa varata metsätalouskäytön (M) sijasta virkistysalueiksi (V) nyt esitettyä laajemmin. Niiden hyödyt liikunnalle, asukasviihtyvyydelle ja edelleen terveydelle ovat kiistattomat.

Natura-alueen osalta sekä kaavamerkinnässä että kaavamääräyksessä on selostuksen ja määräysten välillä eroja, ja ne tulisi korjata yhdenmukaiseksi.

Ekologiset yhteydet

Luonnon pirstoutuminen ja monimuotoisuuden väheneminen ovat haaste kaupunkiseuduilla. Eläinten ja kasvien käytössä olevien alueiden koko on pienentynyt ja ihmisen läsnäolo jatkuu. Ekologisen verkoston toimivuudella voidaan turvata luonnon monimuotoisuutta, sopeutua ilmastonmuutokseen ja hillitä sitä sekä parantaa myös ihmisten hyvinvointia. Tämä edellyttää, että laajoja metsäalueita säilytetään mahdollisimman laajoina. Alueella on syytä vielä harkita mahdollisten täydentävien ekologisten yhteyksien merkitsemisestä missä se on mahdollista, kuten Jokelasta nyt poistettu etelä-pohjoissuuntainen yhteys (M- ja TP-alueiden läpi). Samoin tieyhteyksien viheralueita pirstova vaikutus tulee minimoida. Nyt Ruotsinkylän tutkimusmetsän läpi osoitettu Tuusulanjoentien jatkeen yhteystarve pirstoisi

yhtenäisen metsäalueen ja tutkimusmetsään liittyviä käynnissä olevia tutkimuksia. Tien vaikutus tutkimusmetsän käyttöön ulottuisi todennäköisesti huomattavasti laajemmalle alueelle kuin pelkästään tiealueelle.

Myös itä- länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve on ongelmallinen. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöllisiä arvoja.

Luontoalueiden täydennistarpeita

Kaavaehdotuksen liiteaineistoa on täydennetty kartoilla viitasammakon, lepakkojen- ja liito-oravan, lohikalojen, luonnonmuistomerkkien sekä pienvesien osalta. Aineistoa olisi hyvä täydentää vielä vuollejokisimpukkahavainnoilla. Nämä liitekartat ovat kuitenkin jokseenkin vaikeasti löydettävissä ja tulisi esittää selostuksen liitteinä, jotta tärkeä tieto välittyy tarkemman tason suunnitteluun.

Kaavakartalta puuttuu vuonna 2021 perustettu Jokilaakson luonnonsuojelualue YSA254455, joka tulee lisätä. Lisäksi seuraavat pääosin uusissa luontoselvityksissä esiintyvät arvokkaat luontokohteet ja vesilain suojelemat kohteet eivät ole vielä kaavakartalla. Esitämme, että myös ne tulisi lisätä kaavaan.

- Tuusulanjärven itärannan luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö (luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II- V ja Hiivonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018).
- Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä. Alueella on käynnistymässä myös asemakaavoitus ja kohteen maakunnalliset arvot tulee sovittaa yhteen muun maankäytön kanssa. (Luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019).
- Kirkonkylän lehtonotkon kansallisesti arvokkaaksi luokitettu arvokas lehtokohde, jossa on vesilain suojaamia noroja. (Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Aattolan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Jättisukeltajan reviiirit Tuusulanjärven rannalla. Jättisukeltaja on luontodirektiivin IV liitteessä mainittu eläinlaji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee luonnonsuojelulain heikentämis- ja hävittämiskielto. (Luontoselvitykset Tuuskodon rannassa Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019, Faunatic ja Luontoselvitykset Anttilan tilakeskuksen alueella Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019)
- Tuusulanjärven rannan maakunnallisesti arvokas tervaleppäluhta (Luontoselvitykset Länsirannan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Saksan alueella 2021 havaittu pronssisukkulakoi, joka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi
- Luonnonmukainen Huhtarinpuro ja -noro, eteläinen osa (Focuksen alueen luontoselvitys 2016, Valuma-alue- ja pienvesiselvitys 2018)
- Luonnonmukainen Palojoen puro kunnan pohjoisrajalla (Tuusulan Jokelan alueiden luontoselvitys 2016)
- Lähde (Tuusulan Itäväylän työpaikka-alueen luontoselvitys 2018), Korkeakallion lähteikkö (Tuusulan arvokkaat luontokohteet 2017) ja Anttilanrannan eteläosan lähteikkö (Anttilanrannan luontoselvitys 2014)

- Kolme luonnonmukaista noroa: Opintie-Varikonkulman luontoselvitys 2018, itäosassa, ja Aattolan alue Tuusulassa 2018 sekä Tuomiston alueen noro, Valuma ja pienvesiselvitys 2018

Seuraavissa kohteissa on rajauksen tai sijainnin kanssa epäselvyyksiä, joiden oikeellisuus on syytä tarkistaa:

- SL-1(20)-kohde Myllykylänkoski ja lehtoalue - onko rajauksissa varmuudella huomioitu norot luontoselvityksestä (Tuusulan Ruotsinkylä (Kehä IV, Västerskog) 2018)
- SL-1(25)-kohteesta (Keravanjokivarsi) osa noroista on jätetty rajauksen ulkopuolelle sähkölinjan kohdalta (Keravanjoenvarren luontoselvitys 2018)
- Tuusulanjoki (aiemmin kohde sl-1(10)) on jätetty pois kaavasta (Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys, Keiron 2011)
- Tuusulan Jokelan hevoskylässä on 14.6.2019 päivätyn muiston perusteella tarkistettu SL-1 alueen rajausta. Muistiossa arvokkaan luontokohteenrajaus on yleiskaavaehdotuksen rajausta laajempi: maakunnallisesti arvokas osa on merkitty SL-1 varauksella, mutta myös itäisempi osa tulisi merkitä sl tai luo-merkinnällä. (Palojoen metsän arvokkaat luontokohteet ja niiden rajaukset. Maastokäynnin tiivistetty muistio 14.6.2019. Tuusulan kunta)
- Häriskiven alueen luontoselvityksessä (2014) mainittu lähde on ilmeisesti mennyt sekaisin viereisen siirtolohkareen kanssa. Karttaan on merkitty kohde sm-98, joka on lähteen paikalla.

Geologiset kohteet

Yleiskaavan selostuksen mukaan kaava ehdotuksessa osoitetaan geologisesti merkittävät kohteet, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Selostuksen mukaan Tuusulassa on yksi valtakunnallisesti arvokas kallioalue, kolme valtakunnallisesti arvokasta harjualuetta ja yksi valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Geologian tutkimuskeskus on päivittänyt Tuusulan kunnan toimeksiannossa kunnassa olevat arvokkaat kallioalueet (Geologian tutkimuskeskus 29.11.2019). Selvitys on vuonna 1992 tehtyä Tuusulan kallioselvitystä (Laine ym. 1992) päivittävä ja täydentävä. Kaavaehdotuksessa esitetyt geologiset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kohteet on rajattu pääosin uuden kallioselvityksen mukaisesti. Selvityksessä esitetyistä maakunnallisesti arvokkaista kohteista ainoastaan Lövkullan eteläinen kallioalue (ns. lentokoneiden bongauskallio) on jätetty suojelumerkinnän ulkopuolelle. Kallioselvityksen paikallisesti arvokkaille geologisille kohteille on esitetty kaavaehdotuksessa seitsemän suojeluvaramusta. Kallioselvityksessä esitetyn paikallisesti /maakunnallisesti arvokkaan Vähäsuonkallion (ge10) rajausta tulee tarkastaa vastaamaan uudessa selvityksessä esitettyä.

Yhdyskuntatekniset alueet

Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä (ET) Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan alueella Senkkerinmäessä laajentaa nykyisessä osayleiskaavassa osoitettua ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua aluetta etelään. Laajennusalueen pääkäyttötarkoitus on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, jolla sallitaan maa-

ainesten otto, maa-ainesten käsittely ja varastointi, maakaatopaikkatoiminta ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot.

Yleiskaava 2040 kaavaselostuksen mukaan Tuusulan kunnan selvityksessä "Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueella, FCG Suunnittelu ja tekniikka oy 05/2014" on haettu ylijäämämaiden vastaanottoaluetta Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta. Selvityksen perusteella osayleiskaavaan on osoitettu tähän liittyvä kohdemerkintä Kiilan alueelle Raatinpellolle (Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET). Kaavaselostuksen mukaan alueen rajaus ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät asemakaavavaiheessa tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa. Kaavaehdotuksessa esitetty yhdyskuntateknisen huollon alue sijoittuu alueelle, joka on Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-11) ja suoja-alueeksi (sv). Suoja-aluemerkinnällä tarkoitetaan maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle ulottuvaa suoja-alueen rajaa, jonka sisäpuolella rakentamisesta rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee tarkistaa suunnittelutarve- ja rakennusluvan yhteydessä. Suoja-alueen sisällä sallitaan kuitenkin melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen. Maakuntakaavassa Raatinpellon alueelle ei ole osoitettu maa-aineshuollon kehittämisaluetta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että nykyisen oikeusvaikutteisen Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan maa-ainesten oton suoja-alue tulee säilyttää käyttötarkoituksensa mukaisesti suojaamaan pohjoispuolen asutusta Senkkerin kiviainesalueen jo olemassa olevilta sekä tulevilta ympäristöhäiriötä aiheuttavilta toiminnoilta. Nykyiselle suoja-alueelle ei tule varata toimintoja ympäristöhäiriötä aiheuttaville toiminnoille.

PIMA-kohteet

Yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön. Tuusulan kunnassa on yhteensä 239 valtakunnallisen maaperän tietojärjestelmän (MATTI) aktiivista rekisterikohdemerkintää, jotka on otettava huomioon yleiskaavoitustyössä vähintään yleispiirteisesti. Osalla Tuusulan MATTI -rekisterimerkintäkohteissa on toteutettu maaperän tai pohjaveden kunnostustoimenpiteitä, mutta kunnassa on edelleen esimerkiksi merkittäviä pohjaveden pilaantumistapauksia, jotka on otettava huomioon kaavoitustyössä. Näitä ovat mm. tärkeillä pohjavesialueilla tapahtuneet pohjaveden pilaantumiset Etelä-Tuusulassa Sammonmäen työpaikka-alueella (klooratut liuottimet) ja Hyrylän keskustan alueella (polttonesteet ja bensiinin lisäaineet).

Ilmastonmuutos

Metsäalueiden säilyttäminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Mitä laajempi, monimuotoisempi ja kytkeytyneempi metsäalue on, sitä paremmin se pystyy sopeutumaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin sääoloissa, kasvupaikassa ja lajistossa. Tämä puskurointikyky vähentää myös esimerkiksi metsän alttiutta kasvintuhoojille. Metsien kasvillisuus ja maaperä myös toimivat merkittävinä hiilinieluinä ja -varastoina.

Selostuksen mukaan yleiskaavassa ja edelleen tarkemmassa suunnittelussa keskeisenä periaatteena tulee olemaan yleiskaavan tavoitteet kestävien

kulkumuotojen edistämisestä sekä Tuusulan vuonna 2015 hyväksytyyn joukkoliikennestrategian mukaisesti kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja kestävän ja viisaan liikkumisen edistäminen. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty yleiskaavan tarkkuudella keskeiset joukkoliikenteen ja pyöräilyn laatuikäytävät, joissa tavoitteena on erityisesti painottaa työmatka- ja asiointiliikenteen sujuvuutta ja panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen ja nopeuteen. Samoin asutuksen tiivistäminen näiden laatuikäytävien läheisyydessä ohjaa liikenteen ja kaupunkirakenteen vaikutuksia ilmastoon kestävämpään suuntaan ja on omiaan vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, mitä ympäristölautakunta pitää oikeasuuntaisena kehityksenä.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun puheenjohtaja Mika Heino Esa Lahtelan ja Eeva Särkiniemen kannattamana esitti seuraavan muutoksen päätösehdotukseen: "Maakuntakaavassa Raatinpellon alueelle ei ole osoitettu maa-aineshuollon kehittämisaluetta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että nykyisen oikeusvaikutteisen Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan maa-ainesten oton suoja-alue tulee säilyttää käyttötarkoituksensa mukaisesti suojaamaan pohjoispuolen asutusta Senkkerin kiviainesalueen jo olemassa olevilta sekä tulevilta ympäristöhäiriötä aiheuttavilta toiminnoilta. Nykyiselle suoja-alueelle ei tule varata toimintoja ympäristöhäiriötä aiheuttaville toiminnoille" poistetaan kokonaan pohjaesityksestä, koska toiminnanharjoittaja on ostanut suojaetäisyyden sisällä olevat kiinteistöt. Lisäksi esitän että kohta "Kallioselvityksessä esitetyn paikallisesti /maakunnallisesti arvokkaan Vähäsuonkallion (ge10) rajausta tulee tarkastaa vastaamaan uudessa selvityksessä esitettyä" poistetaan pohjaesityksestä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne jotka kannattavat Heinin tekemää muutos esitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 13 ei- ääntä (Heino, Kolehmainen, Uotinen, Linnamäki, Särkiniemi, Lahtela, Turunen, Vikman-Kanerva, Saarnivuo, Carlenius, Sarenius-Majala, Mansnerus, Ovaska) ja 2 äänesti tyhjää (Vaittinen ja Renlund).

Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen ympäristölautakunnan päätökseksi äänin 13-0, 2 tyhjää.

Esittelijä Leena Sjöblom jätti eroavan mielipiteen, jonka mukaan virkkeitä ei tulisi poistaa lausunnosta.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta II seuraavan lausunnon:

Pohjavesialueet

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että pohjavesivaikutuksia on arvioitu Rambollin 2017 tekemän vaikutusten arvioinnin lisäksi erillisessä Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset -selvityksessä (Pöyry 2020). Kyseinen selvitys tulisi lisätä kaava-aineistoihin. Kaavaselostuksessa todetaan, että Pöyryn

selvityksessä annettaisiin ennen kaikkea jatko-ohjeita asemakaavatyölle. Selvityksessä on kuitenkin esitetty selkeitä suosituksia ja suositusmerkintöjä yleiskaavan pohjavesivaikutusten vähentämiseksi, joita ei ole huomioitu nyt yleiskaavatyössä.

Lahelan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta asuinaluetta (AP-1, AP-2 ja AO-2). AP-1 ja AP-2 -alueet ovat edelleen laajentuneet ehdotuksessa I esitetystä. Tämä on erittäin huolestuttavaa, sillä uudet asuinalueet on sijoitettu Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Asuinalueiden pinta-alallinen laajeneminen ja uusien asuntojen ja asukkaiden määrän pysyminen yhtä suurena ehdotuksessa I esitettyyn, on ristiriidassa kaavaselostuksen kanssa, jossa todetaan, että ”kaavaehdotuksen maankäytön volyymi Lahelanpellon alueella ja muualla Hyrylän länsipuolella on aiempia suunnitelmia vähäisempää”. Myös ehdotuksessa esitetty Lahelanorren uusi kokoojakatuyhteystarve Lahelantieltä Hyrylän keskustaani aiheuttaisi toteutuessaan suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle ja vedenottamolle. Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on todettu, että rakentaminen Lahelan vedenottamon lähialueella aiheuttaa merkittävän riskin vedenhankinnalle. Selvityksessä on suositeltu vedenottamon lähialueen jättämistä virkistysalueeksi (kaavamerkinnällä V). Myös esitetylle suunnitellulle tieyhteydelle on suositeltu tutkittavaksi korvaavaa reittiä. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty vaihtoehtoinen etäämmälle pohjavesialueesta sijoittuva tielinjaus, joka on tässä suhteessa parempi. Molemmat linjaukset halkovat toteutuessaan yhtenäisiä metsäalueita ja tunnistettuja luontoarvoja, mikä haitta tulee ottaa huomioon tarkemmassa sijoittelussa.

Pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa todetaan niin ikään, että vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Pahimmillaan Lahelan vedenottamo, joka on erityisen merkittävä Hyrylän taajaman vedentarpeen tyydyttämiseksi, jouduttaisiin ottamaan pois käytöstä. Epäselväksi jää, miksi pohjavesiasiantuntijan tekemän selvityksen ja pohjavesialueen suojelusuunnitelman suosituksia ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, että vedenottamoiden lähialueet tulee rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tule kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Uusien asuinalueiden ja Lahelanorren sijoittaminen Lahelan pohjavesialueelle ei tue tätä tavoitetta.

Mätäksen pohjavesialueen osalta yleiskaavaehdotuksessa II on huomattava huononnuksen edelliseen ehdotukseen verrattuna. Ehdotuksessa I maa- ja metsätalousalueeksi (M) merkittyä aluetta ja kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle jätettyä aluetta on otettu mukaan uuteen työpaikka-alueeseen (TP). Laajentunut TP-alue ulottuu pohjaveden muodostumisalueelle ja Kuninkaanlähteen vedenottamon lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Vedenottamon suoja-aluepäätöksen mukaan suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Mätäksen pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivityksessä (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018) ehdotetaan, että pohjavedenottamoiden ja tutkittujen vedenottopaikkojen vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Myös Pöyryn pohjavesivaikutusselvityksessä on suositeltu ehdotuksen II

laajentuneelle TP-alueelle kaavamerkintää maa- ja metsätalousalue (M). Epäselväksi jää, miksi vedenottamon suoja-aluepäätöstä, pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa ja Pöyryn pohjavesivaikutusselvitystä ei ole huomioitu yleiskaavatyössä. Ympäristölautakunta katsoo, ettei pohjavesialueelle ylipäätään, eikä missään nimessä ainakaan vedenottamon lähisuoja-alueelle, tule sijoittaa uusia TP-alueita. Yleiskaavan TP-kaavamerkintä tarkoittaa käytännössä asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuemerkintää (TY). Ympäristökeskus katsoo, että teollisuusaluemerkintä on pohjavesialueelle soveltumaton. Hyvätkään asemakaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Työpaikka-alueille sijoittuvien yritysten toiminnan ja toiminnan muutosten valvonta on haastavaa ja periaatteena tulisi olla se, ettei pohjavesialueille ylipäätään osoitettaisi kaavoituksella uutta pohjaveden kannalta potentiaalisesti haitallista toimintaa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty ehdotuksen I mukaisesti uusi AO-2 -alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkemmin harkita.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, ohjeellinen linjaus Hyrylän kautta, jonka yhteydessä pohjaveden esiintyminen tulee ottaa huomioon. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän, Lahelan kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Maanalaista rakentamista tulisikin välttää pohjavesialueilla.

Yleiskaava on merkittävin pohjavesialueisiin vaikuttava kaava. Hyvätkään kaavamääräykset eivät takaa pohjaveden säilymistä. Yleiskaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, ettei pohjavesialueille ja vedenottamoiden läheisyyteen sijoiteta pohjaveden laatua ja määrää vaarantavaa toimintaa. Pohjavedensuojelua ei tule yleiskaavaa valmisteltaessa siirtää tulevaisuuden asemakaavatyöhön ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta haluaa painottaa erityisesti Mätäkiven pohjavesialueelle esitetyn TP-alueen sopimattomuutta alueelle ja siitä aiheutuvaa riskiä Kuninkaanlähteen vedenottamolle sekä Lahelan pohjavesialueelle esitettyjen asuinalueiden ja Lahelanorren aiheuttamaa riskiä Lahelan vedenottamolle. Näitä ehdotuksia tulee vielä tarkkaan harkita.

Vesistöt, pienvedet ja hulevedet

Kaavassa on tunnistettu Tuusulan keskeiset vesistöt ja merkittävä osa pienvesistä. Uuden kaavamääräyksen ohella kaavaselostuksessa tulee mainita ja ottaa huomioon Tuusulan joissa ja puroissa esiintyvien uhanalaisten lajien, kuten vuollejokisimpukan ja meritaimenen, elinympäristöt, joita maankäytön muutokset ja hulevesien määrän lisääntyminen ei saa vaarantaa. Sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjä että niiden läheisten alueiden hulevesisuunnittelun tärkeyttä tulee korostaa kaavaselostuksessa. Riittävän aikainen hulevesisuunnittelu on ainoa keino saada kuva valuma-alueiden hulevesien liikkeistä ja vaikutuksista alapuoliselle vesistölle.

Kaavassa on tehty vaikutusten arviointia ja käsitelty maankäytön muutosten vaikutuksia vesistöihin varsin suppeasti. Myös tässä yhteydessä olisi syytä huomioida esim. hulevesien osalta lisääntyvän kiintoaineksen mahdolliset vaikutukset

uhanalaisten lajien elinympäristöihin. Lisäksi kaavan vaikutuksia pienvesiin ja niiden mahdolliseen vesitaseeseen ei ole kaavaselostuksessa arvioitu ollenkaan eikä kattavasti myöskään aiemmassa kaavan vaikutusten arvioinnissa (2017). On syytä korostaa, että vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen tulee selvittää tarkemmin ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa.

Valuma-alueelähtöinen tarkastelu tulee olla pohjana maankäytön jatkosuunnittelussa ja hulevesien hallinnan ratkaisuissa. Tämän takia liitekarttoihin tulisi merkitä vedenjakajat, valuma-alueet ja hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet. Kaavan yleisiin määräyksiin on hulevesien käsittelystä olisi lisättävä kohta hulevesien muodostumisen ehkäisystä vesiensuojelun parantamiseksi aiemmin mainittujen viivyttämisen ja käsittelyn lisäksi. Määräyksiä voitaisiin myös tarkentaa kunnan hulevesien hallinnan yleisillä periaatteilla.

Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golf-kentän kaavamääräyksiä tulee tarkentaa, jotta mahdollisista maankäyttömuutoksista huolimatta pystytään turvaamaan Piilinojan ja Tuusulanjärven vedenlaatu mahdollisen laajennuksen yhteydessä.

Palojoen aivan kunnan pohjoisrajalle ulottuva yläosa on aiemmassa Jokelan osayleiskaavassa ympäröity suojaavalla virkistysalueella (V). Uudessa kaavaehdotuksessa virkistysalue on jätetty pois ja nyt AO ja AO-1 (omakotivaltaiset) asuinalueet ulottuvat suoraan Palojoen rantaan ilman yleiskaavatasoista suojavyöhykettä. Palojoessa on vain hieman etelämpänä virta-alueita, jotka ovat taimenelle soveltuvia potentiaalisia lisääntymisalueita. Ympäristökeskus katsoo, että virkistysaluetta (V) tulisi jatkaa Palojoen ympärillä pohjoiseen kunnanrajalle saakka Palojoen vedenlaadun ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen turvaamiseksi.

Palojoella on Vanhatien eteläpään risteyksen kohdalla Palojokeen länsipuolelta laskeva puro, joka on mainittu Palojoen asemakaavan muutosselvityksessä 2011. Purosta on selvityksessä varsin suppeat tiedot, eikä alueelta ole muita vesilain kohteita kartoittaneita selvityksiä. Puroa ei tällä hetkellä ole merkitty kaavassa ollenkaan (puro merkitty M-alueeksi). Ympäristökeskuksen maastokäynnin perusteella kyseinen puro/noro virtaa syvässä uomassa ja on luonnontilainen, minkä vuoksi uoma tulisi huomioida kaavakartalla.

Vesialueen W-merkinnän kohdalla mainitaan Tuusulanjärvi, Rusutjärvi, Tuusulanjoki, Vuohikkaanoja ja Vantaanjoki vedenhankinnan kannalta merkittäviksi vesistöiksi. Vesistöluettelon ajantasaisuus on syytä tarkistaa, koska vain Vantaanjokea on käytännössä käytetty varavesilähteenä. Aiemmassa kaavaluonnoksessa Rantamo-Seittelin kosteikot oli merkitty omalla merkinnällä (W-1), joka kuvasi rakennettuja kosteikkoja. Tämä voi olla tarpeen erottamaan luonnon vesistöt rakennetuista.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen edistyksellinen ja sen eteen on tehty paljon töitä. Edellisestä ehdotusvaiheesta on tehty hyviä tarkennuksia ja lisäyksiä luontoaineistoihin.

Luontoalueiden merkinnät ja määräykset:

SL-1 -alueen määräykseen on lisätty viiden vuoden määräaika, jonka jälkeen astuu voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus,

mikäli luonnonsuojelualuetta ei ole perustettu. Luonnonsuojelun näkökulmasta tämä on heikennys aiempaan kaavaehdotukseen ja ainakin määräajan pidentämistä olisi hyvä vielä harkita.

SL, SL-1, S, S-1, Natura, sl ja luo-alueiden määräyksissä todetaan, että alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. On syytä tarkentaa, mitä hoitosuunnitelmilla kussakin tapauksessa tarkoitetaan, erityisesti sl ja luo -alueiden osalta, joihin ei välttämättä liity ELY-keskuksen hyväksymiä hoitosuunnitelmia. Hoitosuunnitelmien tavoitteena tulee olla alueiden luonnonsuojelullisten arvojen säilyttäminen.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on poistettu kaavaehdotuksesta. MU-merkinnällä aiemmassa vaiheessa osoitetut alueet osoitetaan nyt pääasiassa Maa- ja metsätalousalueeksi (M- tai M-1-merkinnällä), joissa ei ole huomioitu vastaavalla tavalla ulkoilun ohjaamistarvetta. Tämä voi aiheuttaa ristiriitoja, jos asukkaiden virkistysmetsinä käyttämiä metsäalueita hoidetaan asutuksen läheisyydessä metsätalousmetsinä. Asutuksen läheisyydessä sijaitsevia viheralueita tulisi yleiskaavassa varata metsätaloustalouden (M) sijasta virkistysalueiksi (V) nyt esitettyä laajemmin. Niiden hyödyt liikunnalle, asukasviihtyvyydelle ja edelleen terveydelle ovat kiistattomat.

Natura-alueen osalta sekä kaavamerkinnässä että kaavamääräyksessä on selostuksen ja määräysten välillä eroja, ja ne tulisi korjata yhdenmukaiseksi.

Ekologiset yhteydet

Luonnon pirstoutuminen ja monimuotoisuuden väheneminen ovat haaste kaupunkiseuduilla. Eläinten ja kasvien käytössä olevien alueiden koko on pienentynyt ja ihmisen läsnäolo jatkuu. Ekologisen verkoston toimivuudella voidaan turvata luonnon monimuotoisuutta, sopeutua ilmastonmuutokseen ja hillitä sitä sekä parantaa myös ihmisten hyvinvointia. Tämä edellyttää, että laajoja metsäalueita säilytetään mahdollisimman laajoina. Alueella on syytä vielä harkita mahdollisten täydentävien ekologisten yhteyksien merkitsemisestä missä se on mahdollista, kuten Jokelasta nyt poistettu etelä-pohjoissuuntainen yhteys (M- ja TP-alueiden läpi). Samoin tieyhteyksien viheralueita pirstova vaikutus tulee minimoida. Nyt Ruotsinkylän tutkimusmetsän läpi osoitettu Tuusulanjoentien jatkeen yhteystarve pirstoisi yhtenäisen metsäalueen ja tutkimusmetsään liittyviä käynnissä olevia tutkimuksia. Tien vaikutus tutkimusmetsän käyttöön ulottuisi todennäköisesti huomattavasti laajemmalle alueelle kuin pelkästään tiealueelle.

Myös itä- länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve on ongelmallinen. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöjä arvoja.

Luontoalueiden täydennistarpeita

Kaavaehdotuksen liiteaineistoa on täydennetty kartoilla viitasammakon, lepakkojen- ja liito-oravan, lohikalojen, luonnonmuistomerkkien sekä pienvesien osalta. Aineistoa olisi hyvä täydentää vielä vuollejokisimpukkahavainnoilla. Nämä liitekartat ovat kuitenkin jokseenkin vaikeasti löydettävissä ja tulisi esittää selostuksen liitteinä, jotta tärkeä tieto välittyy tarkemman tason suunnitteluun.

Kaavakartalta puuttuu vuonna 2021 perustettu Jokilaakson luonnonsuojelualue YSA254455, joka tulee lisätä. Lisäksi seuraavat pääosin uusissa luontoselvityksissä esiintyvät arvokkaat luontokohteet ja vesilain suojelemat kohteet eivät ole vielä kaavakartalla. Esitämme, että myös ne tulisi lisätä kaavaan.

- Tuusulanjärven itärannan luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö (luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II- V ja Hiivonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018).
- Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä. Alueella on käynnistymässä myös asemakaavoitus ja kohteen maakunnalliset arvot tulee sovittaa yhteen muun maankäytön kanssa. (Luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019).
- Kirkonkylän lehtonotkon kansallisesti arvokkaaksi luokitettu arvokas lehtokohde, jossa on vesilain suojaamia noroja. (Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Aattolan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Jättisukeltajan reviirit Tuusulanjärven rannalla. Jättisukeltaja on luontodirektiivin IV liitteessä mainittu eläinlaji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee luonnonsuojelulain heikentämis- ja hävittämiskielto. (Luontoselvitykset Tuuskodon rannassa Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019, Faunatic ja Luontoselvitykset Anttilan tilakeskuksen alueella Tuusulassa vuosina 2018 ja 2019)
- Tuusulanjärven rannan maakunnallisesti arvokas tervaleppäluhta (Luontoselvitykset Länsirannan alueella Tuusulassa vuonna 2018, Faunatic)
- Saksan alueella 2021 havaittu pronssisukkulakoi, joka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi
- Luonnonmukainen Huhtarinpuro ja -noro, eteläinen osa (Focuksen alueen luontoselvitys 2016, Valuma-alue- ja pienvesiselvitys 2018)
- Luonnonmukainen Palojoen puro kunnan pohjoisrajalla (Tuusulan Jokelan alueiden luontoselvitys 2016)
- Lähde (Tuusulan Itäväylän työpaikka-alueen luontoselvitys 2018), Korkeakallion lähteikkö (Tuusulan arvokkaat luontokohteet 2017) ja Anttilanrannan eteläosan lähteikkö (Anttilanrannan luontoselvitys 2014)
- Kolme luonnonmukaista noroa: Opintie-Varikonkulman luontoselvitys 2018, itäosassa, ja Aattolan alue Tuusulassa 2018 sekä Tuomiston alueen noro, Valuma ja pienvesiselvitys 2018

Seuraavissa kohteissa on rajauksen tai sijainnin kanssa epäselvyyksiä, joiden oikeellisuus on syytä tarkistaa:

- SL-1(20)-kohde Myllykylänkoski ja lehtoalue - onko rajauksissa varmuudella huomioitu norot luontoselvityksestä (Tuusulan Ruotsinkylä (Kehä IV, Västerskog) 2018)
- SL-1(25)-kohteesta (Keravanjokivarsi) osa noroista on jätetty rajauksen ulkopuolelle sähkölinjan kohdalta (Keravanjoenvarren luontoselvitys 2018)
- Tuusulanjoki (aiemmin kohde sl-1(10)) on jätetty pois kaavasta (Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys, Keiron 2011)
- Tuusulan Jokelan hevoskylässä on 14.6.2019 päivätyn muiston perusteella tarkistettu SL-1 alueen rajausta. Muistiossa arvokkaan

luontokohteenrajaus on yleiskaavaehdotuksen rajausta laajempi: maakunnallisesti arvokas osa on merkitty SL-1 varauksella, mutta myös itäisempi osa tulisi merkitä sl tai luo-merkinnällä. (Palojoen metsän arvokkaat luontokohteet ja niiden rajaukset. Maastokäynnin tiivistetty muistio 14.6.2019. Tuusulan kunta)

- Häriskiven alueen luontoselvityksessä (2014) mainittu lähde on ilmeisesti mennyt sekaisin viereisen siirtolohkareen kanssa. Karttaan on merkitty kohde sm-98, joka on lähteen paikalla.

Geologiset kohteet

Yleiskaavan selostuksen mukaan kaava ehdotuksessa osoitetaan geologisesti merkittävät kohteet, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Selostuksen mukaan Tuusulassa on yksi valtakunnallisesti arvokas kallioalue, kolme valtakunnallisesti arvokasta harjualueutta ja yksi valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Geologian tutkimuskeskus on päivittänyt Tuusulan kunnan toimeksiannossa kunnassa olevat arvokkaat kallioalueet (Geologian tutkimuskeskus 29.11.2019). Selvitys on vuonna 1992 tehtyä Tuusulan kallioselvitystä (Laine ym. 1992) päivittävä ja täydentävä. Kaavaehdotuksessa esitetyt geologiset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kohteet on rajattu pääosin uuden kallioselvityksen mukaisesti. Selvityksessä esitetyistä maakunnallisesti arvokkaista kohteista ainoastaan Lövkullan eteläinen kallioalue (ns. lentokoneiden bongauskallio) on jätetty suojelumerkinnän ulkopuolelle. Kallioselvityksen paikallisesti arvokkaille geologisille kohteille on esitetty kaavaehdotuksessa seitsemän suojeluvaramusta.

Yhdyskuntatekniset alueet

Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä (ET) Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan alueella Senkkerinmäessä laajentaa nykyisessä osayleiskaavassa osoitettua ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua aluetta etelään. Laajennusalueen pääkäyttötarkoitus on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Yhdyskuntateknisen huollon uusi aluemerkinä on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, jolla sallitaan maa-ainesten otto, maa-ainesten käsittely ja varastointi, maakaatopaikkatoiminta ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot.

Yleiskaava 2040 kaavaselostuksen mukaan Tuusulan kunnan selvityksessä "Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueella, FCG Suunnittelu ja tekniikka oy 05/2014" on haettu ylijäämämaiden vastaanottoaluetta Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta. Selvityksen perusteella osayleiskaavaan on osoitettu tähän liittyvä kohdemerkintä Kiilan alueelle Raatinpellolle (Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET). Kaavaselostuksen mukaan alueen rajausta ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät asemakaavavaiheessa tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa. Kaavaehdotuksessa esitetty yhdyskuntateknisen huollon alue sijoittuu alueelle, joka on Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-11) ja suoja-alueeksi (sv). Suoja-aluemerkinnällä tarkoitetaan maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle ulottuvaa suoja-alueen rajaa, jonka sisäpuolella rakentamisesta rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta, joka

tulee tarkistaa suunnittelutarve- ja rakennusluvan yhteydessä. Suoja-alueen sisällä sallitaan kuitenkin melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen.

PIMA-kohteet

Yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön. Tuusulan kunnassa on yhteensä 239 valtakunnallisen maaperän tietojärjestelmän (MATTI) aktiivista rekisterikohdemerkintää, jotka on otettava huomioon yleiskaavoitustyössä vähintään yleispiirteisesti. Osalla Tuusulan MATTI -rekisterimerkintäkohteissa on toteutettu maaperän tai pohjaveden kunnostustoimenpiteitä, mutta kunnassa on edelleen esimerkiksi merkittäviä pohjaveden pilaantumistapauksia, jotka on otettava huomioon kaavoitustyössä. Näitä ovat mm. tärkeillä pohjavesialueilla tapahtuneet pohjaveden pilaantumiset Etelä-Tuusulassa Sammonmäen työpaikka-alueella (klooratut liuottimet) ja Hyrylän keskustan alueella (polttonesteet ja bensiinin lisäaineet).

Ilmastonmuutos

Metsäalueiden säilyttäminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Mitä laajempi, monimuotoisempi ja kytkeytyneempi metsäalue on, sitä paremmin se pystyy sopeutumaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin sääoloissa, kasvupaikassa ja lajistossa. Tämä puskurointikyky vähentää myös esimerkiksi metsän alttiutta kasvintuhoojille. Metsien kasvillisuus ja maaperä myös toimivat merkittävinä hiilinieluinä ja -varastoina.

Selostuksen mukaan yleiskaavassa ja edelleen tarkemmassa suunnittelussa keskeisenä periaatteena tulee olemaan yleiskaavan tavoitteet kestävien kulkumuotojen edistämisestä sekä Tuusulan vuonna 2015 hyväksytyn joukkoliikennestrategian mukaisesti kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja kestävä ja viisaan liikkumisen edistäminen. Yleiskaavassa onkin nyt esitetty yleiskaavan tarkkuudella keskeiset joukkoliikenteen ja pyöräilyn laatuikäytävät, joissa tavoitteena on erityisesti painottaa työmatka- ja asiointiliikenteen sujuvuutta ja panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen ja nopeuteen. Samoin asutuksen tiivistäminen näiden laatuikäytävien läheisyydessä ohjaa liikenteen ja kaupunkirakenteen vaikutuksia ilmastoon kestävämpään suuntaan ja on omiaan vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, mitä ympäristölautakunta pitää oikeansuuntaisena kehityksenä.

Antti Vaitinen saapui tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tapio Reijonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 18.01.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Katja Elo, Markus Torvinen, Hannamari Halinen

tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, hannamari.halinen@tuusula.fi

sivistysjohtaja, kehittämisspällikkö vs., opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, ksltk 18.1.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, ksltk 18.1.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, ksltk 18.1.2022
- 4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, ksltk 18.1.2022
- 5 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämisselvitys 2021, ksltk 18.1.2022
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, ksltk 18.1.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, ksltk 18.1.2022
- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, ksltk 18.1.2022
- 9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, ksltk 18.1.2022
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, ksltk 18.1.2022
- 11 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , ksltk 18.1.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, ksltk 18.1.2022
- 13 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä -selvitys, ksltk 18.1.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, ksltk 18.1.2022
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , ksltk 18.1.2022
- 16 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, ksltk 18.1.2022
- 17 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, ksltk 18.1.2022
- 18 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, ksltk 18.1.2022
- 19 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), ksltk 18.1.2022
- 20 Lausuntopyyntö Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II 31.1.2022 mennessä, ksltk 18.1.2022

Tuusulan kunnanhallitus 15.11.2021 § 433 on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville ja hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet.

Kaavaehdotus on nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 31.1.2022 klo 16.00.

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi

määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II –osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä – Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi –osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä – Myllykylä –osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)

- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä -osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta

- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäntävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Sivistyksen lautakuntien yhteisenä lausuntona kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaalautakunta toteavat seuraavaa:

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto vuodelta 2019 on edelleen tarkoituksenmukainen, ja tuo esille olennaisia piirteitä yleiskaavan merkityksestä kunnalle:

- Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.
- Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.

- Kulttuurimaisemien ja arvokkaiden luontokohteiden vaaliminen on keskeistä tuleville sukupolville. Palveluverkon tonttien valitsemisessa on tärkeää huomioida tämä. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistavat oman auton käytön vähentämistä. Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastaus vuodelta 2019 (22.5.2019) on vieläkin relevantti, mutta edelleen huomioimme, että

- Tuusulan vetovoimatekijöinä on luonto, ympäristö ja kulttuurihistoria. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle.
- Focus-alueella on merkittäviä muinaismuistoalueita. Alueen rakentamisen edellytyksenä tulee olla alueen tarkempi tutkiminen. Alueellinen vastuumuseo lausuneesi asiasta tämän lisäksi painokkaasti.
- Maisemapellot ja peltoalueet ovat tärkeä ja keskeinen osa Tuusulan kulttuurimaisemaa. Niiden säilymiseen maisemassa tulee kiinnittää huomiota.
- Kaavassa mainitaan Rantatien alueen ja maiseman umpeen kasvaminen. On tärkeää huomioida, että myös alueen vahvalla rakentamisella on vaikutusta alueen yleisilmeeseen.
- Tuusulanjoentien jatkeen sijoittumista Tuusulanjoen maisemaan tulee tarkastella uudelleen. Emme kannata tämän toteuttamista.
- Kuntalaisten ulkoilun ja virkistyksen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksissa.

Edellisten lausuntojen lisäksi sivistyksen lautakunnat toteavat että, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kannalta on tärkeää, että liikkuminen alueelta toiselle suunnitellaan helpoksi ja turvalliseksi varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkosto. Koulujen ja päiväkotien lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä, joissa tavoitteena olevaa ulkona oppimista ja luontopedagogiikkaa voidaan helposti toteuttaa.

Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää myös koulujen näkökulmasta, koska Monion ja Rykmentinpuiston oppilaitosten liikunnan opettaminen tukeutuu urheilukeskukseen. HSL tarjoaa muillekin kouluille mahdollisuuksia käyttää aluetta, minkä vuoksi sitä ei tulisi rakentaa ihan täyteen vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Riihikallion kampuksen valmistuessa koulussa on tilaa kasvattaa oppilasmääriä. Tästä näkökulmasta Riihikallion alueen perheille suunnattu asuntotuotanto on toivottavaa.

Jokelan alueella sujuvat ja turvalliset reitit erityisesti kevyenliikenteenväylinä radan puolelta toiselle ovat tärkeitä, jotta voimme ohjata oppilaita paremmin koulusta toiseen alueiden kasvaessa eri tahtiin.

Kokouksessa yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström esitteli asiaa.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 20.01.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Katja Elo, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.

kanerva@tuusula.fi

sivistysjohtaja, kehittämisspäällikkö vs., kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, kvltk 20.1.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, kvltk 20.1.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, kvltk 20.1.2022
- 4 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, kvltk 20.1.2022
- 5 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämisselvitys 2021, kvltk 20.1.2022
- 6 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , kvltk 20.1.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsatalousvaikutusten arviointi, kvltk 20.1.2022
- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, kvltk 20.1.2022
- 9 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, kvltk 20.1.2022
- 10 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, kvltk 20.1.2022
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, kvltk 20.1.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, kvltk 20.1.2022
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, kvltk 20.1.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, kvltk 20.1.2022
- 15 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , kvltk 20.1.2022
- 16 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, kvltk 20.1.2022
- 17 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, kvltk 20.1.2022

18 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, kvltk 20.1.2022
19 E Tuusulan yleiskaava, linkit nettiin (selvityksiä), kvltk 20.1.2022
20 Lausuntopyyntö Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II 31.1.2022 mennessä, kvltk 20.1.2022

Tuusulan kunnanhallitus 15.11.2021 § 433 on päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen II MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville ja hyväksyä ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet.

Kaavaehdotus on nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 31.1.2022 klo 16.00.

Asiaselostus

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteistarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II -osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela - Siippoo - Rusutjärvi -osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaava (YK 4.3.1998)

- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II – Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat – osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala – osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi – osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä – osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-alueetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-alueetta
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-alueetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
- Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
- Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
- Laajennettu työpaikka-alueetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
- Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi

- Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
- Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
- Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
- Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
- Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
- Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
- Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn ruonkoverkkoyhteydet
- Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
- Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
- Linjattu ekologisia- ja viheryhteyksiä uudelleen
- Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
- Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
- Poistettu kyläalueet kaavakartalta
- Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
- Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
- Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
- Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
- Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselostusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Sivistyksen lautakuntien yhteisenä lausuntona kasvatusta ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaalautakunta toteavat seuraavaa:

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto vuodelta 2019 on edelleen tarkoituksenmukainen, ja tuo esille olennaisia piirteitä yleiskaavan merkityksestä kunnalle:

- Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.
- Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.
- Kulttuurimaisemien ja arvokkaiden luontokohteiden vaaliminen on keskeistä tuleville sukupolville. Palveluverkon tonttien valitsemisessa on tärkeää huomioida tämä. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistavat oman auton käytön vähentämistä. Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastaus vuodelta 2019 (22.5.2019) on vieläkin relevantti, mutta edelleen huomioimme, että

- Tuusulan vetovoimatekijöinä on luonto, ympäristö ja kulttuurihistoria. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle.
- Focus-alueella on merkittäviä muinaismuistoalueita. Alueen rakentamisen edellytyksenä tulee olla alueen tarkempi tutkiminen. Alueellinen vastuumuseo lausuneesi asiasta tämän lisäksi painokkaasti.
- Maisemapellot ja peltoalueet ovat tärkeä ja keskeinen osa Tuusulan kulttuurimaisemaa. Niiden säilymiseen maisemassa tulee kiinnittää huomiota.
- Kaavassa mainitaan Rantatien alueen ja maiseman umpeen kasvaminen. On tärkeää huomioida, että myös alueen vahvalla rakentamisella on vaikutusta alueen yleisilmeeseen.
- Tuusulanjoentien jatkeen sijoittumista Tuusulanjoen maisemaan tulee tarkastella uudelleen. Emme kannata tämän toteuttamista.
- Kuntalaisten ulkoilun ja virkistykseen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksissa.

Edellisten lausuntojen lisäksi sivistyksen lautakunnat toteavat että, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kannalta on tärkeää, että liikkuminen alueelta toiselle suunnitellaan helpoksi ja turvalliseksi varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkosto. Koulujen ja päiväkotien lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä,

joissa tavoitteena olevaa ulkona oppimista ja luontopedagogiikkaa voidaan helposti toteuttaa.

Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää myös koulujen näkökulmasta, koska Monion ja Rykmentinpuiston oppilaitosten liikunnan opettaminen tukeutuu urheilukeskukseen. HSL tarjoaa muillekin kouluille mahdollisuuksia käyttää aluetta, minkä vuoksi sitä ei tulisi rakentaa ihan täyteen vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevana vuosina.

Riihikallion kampuksen valmistuessa koulussa on tilaa kasvattaa oppilasmääriä. Tästä näkökulmasta Riihikallion alueen perheille suunnattu asuntotuotanto on toivottavaa.

Jokelan alueella sujuvat ja turvalliset reitit erityisesti kevyenliikenteenväylinä radan puolelta toiselle ovat tärkeitä, jotta voimme ohjata oppilaita paremmin koulusta toiseen alueiden kasvaessa eri tahtiin.

Kokouksessa asiantuntijana yleiskaavasunnittelija Henna Lindström.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 08.02.2022, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, hyteltk 8.2.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, hyteltk 8.2.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, hyteltk 8.2.2022
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, hyteltk 8.2.2022
- 5 E Liite Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä, hyteltk 8.2.2022
- 6 E Liite Yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 lausuntojen vastineet, hyteltk 8.2.2022
- 7 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 II-ehdotus Luontokohteiden kuvaukset, hyteltk 8.2.2022

-
- 8 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Vaikutusten arviointi 2017, hyteltk 8.2.2022
- 9 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Pohjavesialueet, hyteltk 8.2.2022
- 10 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Metsätalousvaikutusten arviointi, hyteltk 8.2.2022
- 11 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteen ennusteet 2016, hyteltk 8.2.2022
- 12 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset tarkastelut 2015, hyteltk 8.2.2022
- 13 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Liikenteelliset hanketarkastelut ja tavoiteverkko 2015, hyteltk 8.2.2022
- 14 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II Alle hehtaarin kokoiset arvokkaat luontokohteet, hyteltk 8.2.2022.pdf
- 15 E Liite Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 2019 muistutusten vastineet , hyteltk 8.2.2022
- 16 E Liite Tuusulan kallioselvitys 2019, hyteltk 8.2.2022
- 17 E Liite Tuusula yleiskaava, Natura-kynnysarviointi , hyteltk 8.2.2022
- 18 E Liite Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys 2021, hyteltk 8.2.2022
- 19 E Liite Hyrylän joukkoliikenteen laatuikäytävä -selvitys, hyteltk 8.2.2022

Tuusulan yleiskaava 2040:n ensimmäinen ehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 28.3. - 17.5.2019. Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 34 lausuntoa ja 58 muistutusta. Lisäksi määräajan jälkeen saatiin vielä neljä kirjettä. Mielipiteistä valtaosa kosketti arvokkaita luontokohteita. Lausunnoissa nostettiin esiin mm. yleiskaavan ohjausvaikutus ja suhde olemassa oleviin osayleiskaavoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.10.2019 ja työneuvottelu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.3.2020. ELY-keskus ohjeisti kuntaa siten, että alueille ei voida jättää voimaan sekä osayleiskaavaa että valmisteilla olevaa yleiskaavaa samanaikaisesti. Neuvotteluiden jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jossa kumottavien osayleiskaavojen alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka käsittelee laajasti maankäyttöä. Voimaanjääviä osayleiskaavoja tarkistetaan tiettyjen rajattujen teemojen osalta, joita ovat.

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteistarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Voimaan jäävät osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Tuomala II –osayleiskaava (KV 29.5.2017)
- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän luoteispuoleiset osa
- Focus osayleiskaava (KV 16.3.2015)
- Ruotsinkylä – Myllykylä II osayleiskaava (KV 31.3.2014) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavaa EO-aluetta
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän länsipuoleiset osat

- Kellokosken osayleiskaava muilta kuin (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi –osayleiskaava (YK 20.10.2000)
- Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi –osayleiskaava (YK 22.6.1998) lukuun ottamatta ET-aluevarauksen alta kumottavia MT-1- ja MT-3 -alueita
- Ruotsinkylä – Myllykylä –osayleiskaava (YK 4.3.1998)
- Linjamäki – Keravanjokilaakso – osayleiskaava (13.11.1994, oikeusvaikutukseton)

Kumottavat osayleiskaavat tai osayleiskaavojen osat:

- Sulan osayleiskaavasta (KV 7.12.2015) Tuusulan itäväylän kaakkoispuolella olevat alueet
- Ruotsinkylä – Myllykylä II –Osayleiskaavasta (KV 31.3.2014) yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta EO-merkinnän
- Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idän puoleiset osat
- Kellokosken osayleiskaavasta (KV 6.9.2010) taajamasta irrallaan olevat Haarajoen, Halkiantien ja Kittiläntien asuinalueet
- Jokelan osayleiskaavan (KV 13.3.2006)
- Hyrylän laajentumissuunnat –osayleiskaavan (KV 16.10.2000, osin oikeusvaikutteinen)
- Tuomala –osayleiskaavan (KV 16.10.2000)
- Ruskela – Vanhakylä – Ritasjärvi -osayleiskaava (YK 20.10.2000), yleiskaavaan osoitetun ET-aluevarauksen alta MT-1- ja MT-3 -aluevaraukset
- Maantiekylä –osayleiskaavan (KV 12.6.1995, oikeusvaikutukseton)
- Jokelan osayleiskaava (KV 13.3.2006)

Kaavakartalle on lisätty osayleiskaavojen rajat ja nimet. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla kaavakartta on haalennettu lukuun ottamatta viittä voimaan saatettavaa teemaa.

Tehtyjä muutoksia Tuusulan yleiskaava 2040 - ehdotukseen II:

- Lisätty voimaan jäävien osayleiskaavojen aluerajaukset ja nimet kaavakartalle
- Lisätty Lahelan orrelle vaihtoehtoinen yhteys Sahatielle
- Lisätty Tallinna-tunneli
- Lisätty selvitysalue (SE) Jokelan länsiosaan Pertuntien ympäristöön
- Lisätty seudullisen liikenteen yhteystarpeen vaihtoehto Jokelan länsiosaan (Purola - Nukari -yhteys)
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon aluevaraus (ET) Senkkerinmäkeen
- Lisätty yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä Raatinpellolle Senkkeriin ja Kivimäkeen
- Lisätty kylämerkintä (AT)
- Lisätty reservialuetta Lahelaan
- Lisätty reservialuetta Häriskiven ja Jouhisarantien väliin
- Lisätty tietoja uusimmista luontoselvityksistä ja kallioselvityksestä
- Laajennettu Jokelan läntistä työpaikka-aluetta / Vallun aluetta
- Laajennettu Ristikiven työpaikka-aluetta

-
- Laajennettu vähäisesti Kellokosken työpaikka-aluetta Itäisen radanvarsitien (Kellokosken oikulkutie) molemmin puolin (maankäyttöä ohjaa kuitenkin voimaan jäävä Kellokosken osayleiskaava)
 - Laajennettu AO-merkintää Läntiselle Kannistontielle
 - Laajennettu AO-1 -merkintää Halkivaha II:n alueelle
 - Laajennettu työpaikka-aluetta Rykmentinpuistossa Tuusulan itäväylän itäpuolelle, lisätty virkistysalue työpaikka-alueen ja asuinalueen väliin
 - Muutettu AO-3 ja AO-4 AO-merkinnäksi
 - Muutettu Hyrylän paloaseman ET-merkintä TP:ksi
 - Muutettu "Uusi tie" -merkintä tieliikenteen yhteystarpeeksi
 - Yleispiirteistetty tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä Hyrylän itäinen ohikulkutie ja yhteys Tuusulanväylältä Puistokylään
 - Yhdistetty sl-1 ja sl-2 -merkintä sl-merkinnäksi
 - Yhdistetty luo-1 ja luo-2 merkintä luo-merkinnäksi
 - Yhdistetty oleva ja uusi ulkoilureitti, muutettu reitin nykyisten suunnitelmien mukaisiksi (otettu pääreitit mm. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta, ylikunnallisesta reittiselvityksestä)
 - Yhdistetty olevat ja uudet pyöräilyn runkoverkkoyhteydet
 - Siirretty Peurantie, Kartano II, Puistokylä, Olympiakylä ja Halkivaha I yleiskaavan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi
 - Siirretty Ristikydön juna-asema Järvenpään kuntarajalle
 - Linjattu ekologisia- ja viheryhteyksiä uudelleen
 - Poistettu päivittäistavarakauppojen kohdemerkinnät kaavakartalta
 - Poistettu eritasoliittymät kaavakartalta
 - Poistettu kyläalueet kaavakartalta
 - Poistettu MU-merkinnät ja korvattu ne M-merkinnällä Jokelassa, Hyrylässä V-merkinnällä
 - Poistettu naapurikuntien junaseisakkeet
 - Poistettu aluevaraukset voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilta lukuun ottamatta luonnonsuojelualueita (SL, S, SL-1, S-1) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET)
 - Poistettu merkintöjä, jotka ovat ulottuneet naapurikuntien alueille
 - Poistettu Tuusulanjoentien jatke

Lisäksi kaavamääräyksiä on muokattu ja kaavaselistusta tarkennettu ja osittain tiivistetty.

Yleiskaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, jotka ovat liitteenä ja löytyvät myös yleiskaavan nettisivuilta:

- Tuusulan kallioselvitys (GTK 2019)
- Hyrylän joukkoliikenteen laatukäytävä. Maankäytön kehitys ja runkoyhteyden toteutusvaihtoehdot yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen (Sitowise 2020)
- Tuusulan yleiskaavaehdotuksen pohjavesivaikutukset (Pöyry 2020)
- Tuusulan yleiskaava 2040, vaikutukset NATURA 2000 -alueisiin (Enviro 2020)
- Kuntien yhteinen reittien kehittämiselvitys (Sweco 2021)

Lisäksi yleiskaava-aineistoon on lisätty Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta (FCG 2014) -selvitys

Koska kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti, asetetaan Tuusulan yleiskaava 2040 uudelleen ehdotuksena nähtäville.

Tuusulan yleiskaava 2040, nro 1005, ehdotus II, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan strategian toteutumisen: kasvun ja menestyksen, hyvän elämän ja kestäväen kehittymisen. Tuusulan vision mukaista elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin. Tuusulan vetovoimatekijöitä ovat sijainnin lisäksi luonto, ympäristö ja kulttuuriperintö. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle. Kuntalaisten ulkoilun ja virkistyksen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksiin.

Asuinalueiden sekä kunnan palveluiden, kuten koulujen ja päiväkotien, lähistölle olisi hyvä jäädä viheralueita ja metsiä. Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää kaikkien tuusulalaisten näkökulmasta. Aluetta ei tulisi rakentaa ihan täyteen, vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevana vuosina.

Laajat metsäalueet esim. Ruotsinkylän tutkimusmetsän alueella ja Tuomalan metsäalueet ovat myös merkittäviä hiilinieluja, jotka edistävät Tuusulan kestävää tulevaisuutta ja kunnan hiilineutraalisuustavoitteita. Tulevaisuuden Tuusulalla on mahdollisuus tavoitella jopa hiilinegatiivisuutta ja yleiskaavan tulee luoda edellytyksiä tämän suuntaiselle kehitykselle.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa helppo, turvallinen ja kestävä liikkuminen alueelta toiselle. Tätä voidaan edistää varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkostoa luoden edellytyksiä kävelylle ja pyöräliikenteelle. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistaa oman auton käytön vähentämistä.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa Tuusulan elinvoiman kehittyminen luoden edellytyksiä yrittämiselle ja työpaikkojen synnylle Tuusulaan. Tavoitteena on nostaa Tuusulan työpaikkaomavaraisuutta ja vähentää pendelöintiä.

Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden. Korkeampi asumistiheys mahdollistaa myös joukkoliikenteen kehittämisen ja kestävämpien liikkumisen tapojen luomisen. Tuusulassa on käynnissä laaja palveluverkon

kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana ja tulevaisuuteen katsova yleiskaava luo vahvan pohjan Tuusulan kestäväälle kehittämiselle.

Kokouksessa yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström esitteli asiaa

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Puheenjohtajan avattua keskustelun jäsen Lehtinen ehdotti, että lausuntoon lisätään lause Virkistysalueiden osoittamisessa tulee huomioida mahdollisuus rakentamattoman ympäristön virkistyskäyttöön. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksesta II

Tuusulan yleiskaava 2040, nro 1005, ehdotus II, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan strategian toteutumisen: kasvun ja menestyksen, hyvän elämän ja kestävä kehityksen. Tuusulan vision mukaista elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin. Tuusulan vetovoimatekijöitä ovat sijainnin lisäksi luonto, ympäristö ja kulttuuriperintö. Niiden huomioon ottaminen ja säilyttäminen ovat merkityksellisiä Tuusulan kuntakuvalle. Kuntalaisten ulkoilun ja virkistyksen tarpeet ja luontoliikuntakohteiden käyttö ovat kasvaneet viime vuosina valtavasti. Osa nykyisistä ja seutukunnallisesti merkittävistä kunnan virkistyspalveluista tulee korvata uusilla, mikäli alueita otetaan muuhun käyttöön. Kunnan tulee osoittaa yleiskaavassa lisää virkistysalueita kaikkiin kuntakeskuksiin. Virkistysalueiden osoittamisessa tulee huomioida mahdollisuus rakentamattoman ympäristön virkistyskäyttöön.

Asuinalueiden sekä kunnan palveluiden, kuten koulujen ja päiväkotien, lähistölle olisi hyvä jättää viheralueita ja metsiä. Urheilukeskuksen ja sen alueen reittien kehittäminen on tärkeää kaikkien tuusulalaisten näkökulmasta. Aluetta ei tulisi rakentaa ihan täyteen, vaan varmistaa rakentamisen, vapaa-ajan ja viheralueiden tasapaino myös tulevina vuosina.

Laajat metsäalueet esim. Ruotsinkylän tutkimusmetsän alueella ja Tuomalan metsäalueet ovat myös merkittäviä hiilinieluja, jotka edistävät Tuusulan kestävää tulevaisuutta ja kunnan hiilineutraalisuustavoitteita. Tulevaisuuden Tuusulalla on mahdollisuus tavoitella jopa hiilinegatiivisuutta ja yleiskaavan tulee luoda edellytyksiä tämän suuntaiselle kehitykselle.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa helppo, turvallinen ja kestävä liikkuminen alueelta toiselle. Tätä voidaan edistää varmistamalla toimiva kevyenliikenteen verkostoa luoden edellytyksiä kävelylle ja pyöräliikenteelle. Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen lisää sujuvaa kulkemista ja mahdollistaa oman auton käytön vähentämistä.

Yleiskaavan tulee mahdollistaa Tuusulan elinvoiman kehittyminen luoden edellytyksiä yrittämiselle ja työpaikkojen synnylle Tuusulaan. Tavoitteena on nostaa Tuusulan työpaikkaomavaraisuutta ja vähentää pendelöintiä.

Rakentamisen tiivistäminen jo rakennetuille alueille mahdollistaa nykyisten palveluiden kasvamisen ja kehittämisen sekä saavutettavuuden. Korkeampi asumistiheys mahdollistaa myös joukkoliikenteen kehittämisen ja kestävämpien liikkumisen tapojen luomisen. Tuusulassa on käynnissä laaja palveluverkon kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana ja tulevaisuuteen katsova yleiskaava luo vahvan pohjan Tuusulan kestäväälle kehittämiselle.

Tekninen lautakunta, 08.02.2022, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:
Petri Juhola
petri.juhola@tuusula.fi
yhdyskuntatekniikan päällikkö

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II kaavaselostus, TL 8.2.2022
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II kaavakartta, TL 8.2.2022
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, TL 8.2.2022
- 4 Tekninen lautakunta §108, 22.10.2014, Tuusulan yleiskaava 2040 -luonnos, lausunto, TL 8.2.2022

Tuusulan kunnanhallitus on asettanut Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen nähtäville ja pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot. Nähtävillä olo päättyy 31.1.2022. Tekniselle lautakunnalle on myönnetty lisäaikaa antaa lausunto 8.2.2022 pidettävässä kokouksessa. Yleiskaava-arkkitehti Henna Lindström esitteli kaavaehdotuksen tekniselle lautakunnalle 14.12.2021 pidetyssä kokouksessa. Yleiskaavaluonnoksesta tekninen lautakunta on antanut lausunnon lokakuussa 2014.

Liitteenä on yleiskaavaehdotus kaavamerkintöineen ja -määräyksineen sekä kaavaselostus. Lausuntopyyntöjen mukainen aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Tuusulan kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.tuusula.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Kaavoitus > Tuusulan yleiskaava 2040.

Yleiskaava 2040 -ehdotus

Tuusulan yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäyttösuunnitelma, joka ohjaa kunnan yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä sekä sovittaa yhteen eri toimintoja. Yleiskaavassa varataan alueet asumiseen, elinkeinotoimintaan, virkistykseen, suojeluun, liikenteeseen, palveluille ja muille yleisille toiminnoille yleispiirteisellä tasolla ja pitkällä aikavälillä.

Yleiskaavasunnittelun keskeisimmät tavoitteet ovat:

- vahvistaa Tuusulan asemaa osana Helsingin seutua, metropolialueen kilpailukyky,
- luoda kestävä yhdyskuntarakennemalli,
- tiivistää ja eheyttää yhdyskuntarakennetta,
- kehittää liikenneverkon toimivuutta,
- vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä,
- turvata kulttuuri- ja luonnonarvot sekä osoittaa viheryhteydet.

Yleiskaava on luonteeltaan yhdyskuntarakennetta tiivistävä. Uusia, olemassa olevista taajamista irrallisia asuinalueita ei muodosteta. Keskustoja kehitetään jalankulkuun ja pyöräilyyn keskittyvinä laadukkaina ympäristöinä, ja siten, että keskustat ovat elinvoimaisia ja joukkoliikenteen kehittämisen kannalta houkuttelevia.

Asuminen

Vuoden 2014 luonnoksessa lähtökohtana yleiskaavassa oli 2 %:n vuotuinen väestönkasvu vuoteen 2040 asti. Tämä tarkoittaisi 30 000 uutta asukasta. Vuoden 2016 väestöennusteen mukaan kasvu olisi keskimäärin 1,5 % vuodessa tarkoittaen noin 17 000 uutta asukasta vuoteen 2040 mennessä. Uudempien väestöennusteiden mukaan kasvu hidastuisi entisestään.

Yleiskaavaehdotuksessa mahdollistetaan kuitenkin väestöennusteita suurempi asukasmäärän kasvu. Yleiskaavaehdotuksessa mahdollistetaan asuntoja edelleen noin 30 000 uudelle asukkaalle, jolloin vuonna 2040 kunnassa olisi 68 000 asukasta keskimääräisen vuosikasvun ollessa tällöin noin 2,3 %. Kasvusta 80 % (21 500 as) ohjataan Hyrylään, 16 % (4800 as) Jokelaan ja 12 % (3000 as) Kellokoskelle. Haja-asutusalueen asukasmäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2016 tilanteen tasolla. Haja-asutusalueella tapahtuu kuitenkin pientä väestönkasvua vuoteen 2040 mennessä, koska väestömäärä ensin laskee ja lähtee taas nousuun vuoden 2030 jälkeen. Uusia taajamia haja-asutusalueelle ei annettaisi muodostua. Uudisrakentaminen ratkaistaan haja-asutusalueella pääosin suunnittelutarveratkaisuin. Maisemallisesti aroilla alueilla rakentamista tulisi välttää. Uusista asunnoista (14 400 kpl) omakotitalojen osuus koko kunnassa olisi 20 %, rivitalojen 30 % ja kerrostalojen 50 %.

Tiivein taajamarakenne osoitetaan nykyisten taajamien ytimiin, joita kiertää pientalovaltaisempi asuminen. Hyrylässä kerrostalovaltainen keskusta laajenee Järvenpääntien itäpuolelle, jonka lisäksi Riihikallioon muodostuu alakeskuksenomainen pienempi keskus. Myös keskustatoimintojen lähiympäristöt

sekä suurimpiin liikenneväyliin rajoittuvat alueet varataan kerrostaloasumiselle. Jokelassa taajaman ytimen muodostaa aseman yhteyteen, sen etelä- ja länsipuolelle sijoittuva keskusta-alue. Kellokoskella taajaman ydin on nauhamainen Vanhan valtatie varrelle sijoittuva keskusta.

Asumiseen osoitetut alueet on kaavaehdotuksessa luokiteltu kolmeen kehittämislukkaan: vaihe I, vaihe II ja reservialueet. Alueet kaavoitetaan siten, että seuraavan vaiheen alueita ryhdytään kehittämään vasta, kun edellisen vaiheen alueet on pääosin kaavoitettu ja otettu kaavan mukaiseen käyttöön. Vaiheen I kehitettävät alueet kattavat noin 80 % kaavaehdotuksen asunto- ja asukasreservistä ja vaiheen II kehitettävät alueet loput noin 20 %. Reservialueiden mahdollistamia asunto- ja asukasmääriä kaavaehdotuksessa ei ole laskettu. Reservialueita ei ole tarkoitus ottaa käyttöön ennen vuotta 2040.

Palvelut ja työpaikat

Erikoistavara- ja päivittäistavarakauppa sijoitetaan pääosin keskustatoimintojen alueelle. Keskustatoiminnoille varatut alueet mahdollistavat myös vähittäiskaupan suuryksiön sijoittumisen samoin kuin julkisten palveluiden ja toimistojen sijoittumisen. Seudullisille vähittäiskaupan suuryksiköille on osoitettu lisäksi alueet Focus-alueelta, Sulasta mukaan lukien Sahankulma ja Järvenpään eteläisestä liittymästä, mikä sijoittuu osittain Järvenpään puolelle.

Etelä-Tuusulassa uudet työpaikka-alueet keskittyvät lentokentän pohjoispuoliselle alueelle (Focus-alue ja Kehä IV-alue) sekä Tuusulan itäväylän varteen sen molemmiin puolin (Sulan ja Rykmentinpuiston tp-alueet). Uudetkin alueet on suurilta osin osoitettu jo aiemmissa osayleis- ja asemakaavoissa. Poikkeuksen tekevät Tuusulan Itäväylän itäpuolella olevat työpaikka-alueet. Alueet ovat lentomelualuetta eikä niille voi ohjata asutusta. Focus-aluetta on kaavassa varauduttu laajentamaan pohjoiseen laajenemissuunta -merkinnällä.

Jokelan merkittävät työpaikka-alueet sijoittuvat pääradan varrelle ja taajaman länsiosaan. Länsiosan työpaikka-alueen on suunniteltu laajentuvan länteen ja pohjoiseen. Pertuntien varteen on osoitettu selvitysalueita, jota voidaan tutkia mm. työpaikkatoiminnoille. Kellokosken työpaikka-alue keskittyy laajenemisalueineen pääosin Rajalinnaan.

Liikenne

Yleiskaavan yhtenä tavoitteena on vähentää henkilöautoriippuvuutta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, kävelyn ja pyöräilyn osuutta sekä liikenneturvallisuutta. Tähän päästään mm. tiivistämällä maankäyttöä sekä luomalla edellytykset toteuttaa joukkoliikennettä kustannustehokkaasti.

Kaavaehdotuksessa on esitetty seudullinen, pääosin ely-keskuksen hallinnoimaan kanta- ja maantieverkkoon perustuva päätieverkko. Lisäksi ehdotuksessa on esitetty tehokkaamman maankäytön kannalta merkittävä keskeinen kunnan pää- ja kokoojakatuverkko. Kaavaluonnokseen verrattuna kaavaehdotuksessa ei ole enää esitetty Lahelanortta lukuun ottamatta uusien väylien vaihtoehtoisia tielinjauksia eikä kaavan tavoitevuoden jälkeen mahdollisesti toteutettavia uusia väyliä.

Joukkoliikenteen ja pyöräilyn pääverkko, ns. laatukäytävät, esitetään kaavaehdotuksessa. Laatukäytävillä pyritään panostaa joukkoliikenteen ja pyöräilyn

sujuvuuteen ja nopeuteen, ja näin nostaa näiden kulkumuotojen kilpailukykyä henkilöautoiluun nähden. Joukkoliikenteen laatukäytäviä olisivat mm. Tuusulanväylä, Lahelantie ja Tuusulantie. Pyöräliikenteen laatukäytävä olisi yhteys Lahelasta Rykmentinpuistoon ja edelleen Keravalle.

Keskeisimmät uudet väylät ovat Tuusulan itäväylän jatke Kulloontieltä Järvenpäantielle. Myös itäväylän nykyisen osuuden palvelutason nostoon varaudutaan: itäväylä muuttuu kaksiajorataiseksi ja liittymät eritasoliittymiksi Tuusulanväylän ja Kulloontien väliseltä osuudelta. Jatke toteutetaan katumaisena. Maisalantietä kehitetään Hyrylän länsipuolisten alueiden työmatkaliikennettä silmällä pitäen. Tuusulanjoentien jatkamiseksi Tuusulanväylälle on ehdotuksessa esitetty yhteystarve. Merkittävä kunnan sisäinen uusi pääväyläyhteys on Lahelasta Hyrylän keskustaan tai Sahankulmaan rakennettava Lahelanorsi. Etelässä itä-länsisuuntaista liikennetarvetta varten rakennetaan ensi vaiheessa kunnan sisäinen katuyhteys Tuusulanväylältä Myllykyläntielle. Myöhemmin rakennettava Kehä IV Hämeenlinnaväylälle palvelee laajemmin seudullista ja osittain myös valtakunnallista poikittaisliikennettä. Toinen merkittävä itä-länsi -suuntainen yhteys on Järvenpään ja kantatien 45 yhdistävä Vähänummentien jatke.

Raideliiketeestä Etelä-Tuusulaa halkoisi kaksi reittiä: lentorata ja Tallinna-tunneli. Tallinna-tunnelin terminaali-alue sijoittuu mahdollisesti Tuusulaan. Lentorataa varten kaavaehdotuksessa on osoitettu asemavaraukset Ristikytöön ja Hyrylään. Pääradalle Nuppulinna on esitetty niin ikään asemavaraus. Tuusulanväylän joukkoliikenteen laatukäytävää on mahdollista kehittää pikaraitiotienä.

Luonnonvarat, luonnonsuojelu, ympäristöhäiriöt ja yhdyskuntateknisen huollon alueet

Luonnonvaroista on otettu huomioon maa-ainesten ottoalueet sekä pohjavesialueet ml. Päijänne-tunneli. Maa-ainesten otto keskittyy jatkossakin Senkkerin alueelle. Pohjavesialueita Tuusulassa on 15, ja näillä alueilla maankäyttöä on rajoitettava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät vaarannu. Pohjavesialueille osoitetut uudet asuinalueet voivat vaikuttaa pohjavesiolosuhteisiin Hyrylän, Lahelan, Mätäkiiven, Rusutjärven ja Takojan alueilla.

Luontokohteet on arvotettu kaavassa neljään luokkaan: kansainvälisesti, kansallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaan kohteet. Luonnonsuojelualueita Tuusulassa on 28 kpl, ja niiden pinta-ala on yhteensä 210,6 ha. Näistä 10 on kooltaan alle yhden hehtaarin. Uusia luonnonsuojelualueita ehdotetaan perustettavan 23 kpl, yhteensä 153 ha. Paikallisesti arvokkaita kohteita on 63 kpl pinta-alaltaan yhteensä 241,5 ha

Ympäristöhäiriötä aiheuttavana toimintona on kaavaan merkitty Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan mukaiset lentomelikäyrät. Nämä rajoittavat Etelä-Tuusulan kaakkois- ja lounaisosien maankäyttöä.

Yhdyskuntateknisen huollon alueita on kaavaehdotuksessa merkitty Kiilan alueelle Senkkerinmäelle sekä kohdemerkintänä Senkkerin maa-ainesten ottoalueen pohjoisosaan Raatinpellolle. Senkkerin aluetta on tarkoitus kehittää kiviainesten ottotoiminnan ohella kiertotalous- ja maa-ainesten läjitystoimintaan. Raatinpeltoa on kaavailtu Tuusulan kunnan käyttöön rakentamistoiminnassa muodostuvien ylijäämämaiden käsittely- ja varastoalueena.

Edellä mainittujen maankäyttömuotojen lisäksi yleiskaavaluonnoksessa on tarkasteltu maankäyttöä mm. virkistykseen, maa- ja metsätalouden ja kulttuurimaiseman suhteen.

Lausunto

Tuusulan kunnan yleiskaavan 2040 laadinta käynnistyi kunnassa vuonna 2009. Ajanjaksoon mahtuu neljä valtuustokautta ja kuntastrategiaa, kaksi pormestariohjelmää ja useita muutoksia maankäyttö- ja rakennuslakiin. Yleiskaavan 13 vuotta kestänyt valmistelu on tuonut omat haasteensa sen eri käsittelyvaiheissa ja aiheuttanut ylimääräistä työtä jo yksistään vanhojen tietojen päivitysten kautta niin virkamies- kuin luottamuselintasoilla. On hyvä, että Tuusulan kunta on saamassa yleiskaavaprosessin päätökseen. Yleiskaava on yksi keskeisimmistä kunnassa laadittavista strategisista suunnitelmista. Sen sitovuus on useamman vaalikauden mittainen ja se luo raamit kehittää kuntaa pitkäjänteisesti.

Verrattuna kunnan väestöennusteeseen kaavaehdotus mahdollistaa 60 % suuremman väestönkasvu. Jos kaavaehdotuksessa varauduttu asukasmäärä toteutuisi, tulisi kunnassa rakentaa uusille asukkaille keskimäärin 600 asuntoa vuodessa. Määrä on suuri, vaikka otetaan huomioon se, että yleiskaavassa on oltava aina tiettyä väljyyttä yli tarkasteluajanjakson. Vaarana asuinalueiden ylimitoituksessa on, että syntyy houkutus lähteä kaavoittamaan asuinalueita kuntarakenteen kannalta epäsuotuisalla tavalla jo olemassa olevan infrarakenteen ulkokehältä. Tällaisessa tapauksessa yleiskaavan keskeisimmät tavoitteet, kestävä, tiivis ja ehjä joukkoliikennettä tukeva yhdyskuntarakenne, vaarantuisivat täysin. Asumiseen kaavassa osoitetut reservialueet ja niiden käyttöönotto ennen I- ja II-vaiheen asuinalueiden käyttöönottoa lisäävät em. riskiä. Vähintään asumisen reservialueet on syytä poistaa yleiskaavasta ja korvata ne esim. nuolimerkinnöin, jolla osoitetaan, minne asutusta tullaan laajentamaan vuoden 2040 jälkeen. Nuolimerkintä loisi yhtenäisen merkintätavan työpaikka-alueen laajenemissuunnan kanssa. Samoin AO-2 merkintöjä tulee poistaa ja korvata nuolimerkinnällä niiltä osin, kun ne tarkoittavat käytännössä, että yhdyskuntarakenne laajenee, koska se on kaavan tavoitteiden vastaista. Olemassa olevan infran hyödyntäminen nykyisten latva-alueiden ulkopuolisille uusille asuinalueille ei välttämättä onnistu, koska lava-alueiden viemäreillä ja vesijohdoilla ei yleensä ole kapasiteettia ottaa vastaa suuria määriä uusia kuluttajia, ellei tähän ole osattu varautua ennakkoon.

Uusia työpaikka-alueita yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu niukalti, kun otetaan huomioon, että lähes kaikki kaavassa esitetyt työpaikka-alueet on jo rakennettu tai niiden suunnittelu on hyvin pitkällä. On perusteltua varautua riittävällä kaavareservillä Tietullimaksujen käyttöönottoon pääkaupunkiseudulla. Tällöin syntyy tullialueen sisäpuolisilta alueilta paineita siirtyä tullialueen ulkopuolelle varsinkin yrityksillä, joilla pääosa asiakkaista ja liikenteestä tulee tullialueen ulkopuolelta. Pertuntien varteen osoitettu selvitysalue on hyvä esimerkki varautumisesta Vähänummentien jatkeen tuomiin mahdollisuuksiin. Kun yleiskaava 2040 on vahvistettu, on kunnassa ryhdyttävä valmistelemaan yleiskaavan vaihekaavaa elinkeinojen, logistiikan ja työpaikka-alueiden osalta niitä palvelevine liikenneyhteyksineen.

Yleiskaavaehdotuksen tavoite vähentää henkilöautoriippuvuutta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, lisätä kävelyn ja pyöräilyn osuutta sekä

liikenneturvallisuutta on hyvin paljon riippuvainen siitä, kuinka kunta onnistuu kasvaa ja kehittyä nykyisen rakennetun infran sisäpuolella. Liikkuminen kävellen ja pyöräillen vaatii lyhyitä tai lyhyehköjä kulkumatkoja, joukkoliikenne edellyttää riittävän tiheää asukas pohjaa kulkureittien varrelle, jotta kysyntä toisi tarjontaa ja palvelun tarjonta olisi taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Tiivistyvä, kerrostalovaltainen Hyrylän keskusta on edellytys yleiskaavan tavoitteille. Jokelassa ja Kellokoskella on vastaava tilanne, mutta pienemmässä mittakaavassa. Nuppulinnaan esitetty varaus uudelle junaseisakkeelle ei toteudu, ellei kunta ota erittäin voimasta rahoitusvastuuta seisakkeen rakentamiseksi ja junien operoimiseksi seisakilta. Lentoradalle osoitettu toinen varaus uudelle seisakkeelle voi periaatteessa olla realistinen, ja toteutuessaan kaavan osoittamassa kohdassa se sijoittuisi lähelle Hyrylän uutta matkakeskusta. Hyvänä vaihtoehtona tälle on pikaraitiotiemahdollisuus Tuusulanväylää etelään. Tikkurila tuskin muodostuu pikaraitiotielle houkuttelevaksi suunnaksi johtuen Tikkurilan pään linjausongelmista, mutta Aviapolis ja suora yhteys edelleen Helsinkiin on varteenotettavampi. Tämä edellyttää, että Helsingin yleiskaavassa (Helsinki 2040) esitetty raideyhteys lentokentälle toteutuu.

Pääliikenneverkko esitetyssä muodossaan on hyvä. Kehä IV on hankkeena kallis, koska etupainotteisesti rakennettuna kustannuksista olisi ensisijaisesti vastannut Tuusula yksin ja mahdollisesti vasta myöhemmin kunta olisi saanut korvauksia valtiolta. Focus- ja Kehä IV-alueiden maankäytön selkeytyessä varteenotettavaksi vaihtoehdoksi Kehä IV -maantielle on nostettu rinnakkaiskatuyhteys Focus- ja Kehä IV-alueiden läpi yhdistämään Tuusulanväylä ja Myllykyläntie. Tämä yhteys palvelee Tuusulan omaa sisäistä poikittaista liikennetarvetta hyvin. Kun vertaa kaavaehdotuksen muita paikallisen liikenteen yhteystarvemerkinä, niin yhtenäisyyden vuoksi myös tämä rinnakkaiskatuyhteys voisi olla merkittynä kaavaan. Se korostaisi hankkeen ja yhteyden merkittävyyttä. Tuusulanjoentien jatke ja erityisesti sen liittyminen Tuusulanväylään on kaavaluonnoksen ajalta, ja aika on siitä ajanut ohitse ainakin siltä osin, että liittymä Tuusulanväylään ei enää tule onnistumaan. Tieviranomaisen tavoitteena on päinvastoin vähentää liittymien määrää Tuusulanväylällä, ja mm. Vanhan Tuusulantien liittymä todennäköisesti poistunee nykyiseltä paikaltaan ja siirtyy Firanlähteentien kautta Korvenrannatien tuntumaan siinä yhteydessä, kun Tuusulanväylän ja Tuusulan itäväylän liittymää ryhdytään saneeraamaan.

Suojeltavia luontokohteita on kiitettävästi. Huomion arvoista on kuitenkin, että pinta-alaltaan luonnonsuojelualueet ovat suurimmaksi varsin pieniä, jolloin niiden elinkelpoisuus tulee kyseenalaiseksi. Olemassa olevien luonnonsuojelua-alueiden pinta-ala on keskimäärin 7,5 ha ja mediaani on 2,3 ha. Uusilla esitetyillä luonnonsuojelualueilla tilanne ei ole kovinkaan paljon parempi: keskikoko 6,7 ha ja mediaani 3,2 ha. Paikallisesti arvokkaat alueet ovat pinta-alallisesti vieläkin pienempiä.

Tuusulan kunnassa on tällä hetkellä käytössä yksi maankaatopaikka, Nuppulinna. Nykyisin sinne voidaan ottaa vastaan puhtaita ylijäämämaita enää vain kunnan omilta työmailta. Alueella on sallittu vain maa-aineksen loppusijoitus, jolloin hyvälaatuisetkin maa-ainekset on jouduttu sijoittamaan täyttömäkeen, ellei niille ole voinut osoittaa hyötykäyttökohdetta välittömästi maasta kaivun yhteydessä. Yleiskaavaa varten kunnasta etsittiin aluetta uudelle, nykyaikaisemmalle maa-ainesten vastaanotto- ja käsittelyalueelle vuonna 2014. Selvityksessä löydettiin seitsemän potentiaalista kohdetta, joista kolme sijoittui kunnan omistamille maille. Kaavoitusprosessin aikana kolmesta kunnan omistama alueesta enää yksi, Ruskela, on kunnan omistama. Se

muodostuu kolmesta tilasta, pinta-alaltaan yhteensä noin 51 ha. Alue on aikoinaan ostettu kunnalle Terrisuon kaatopaikan korvaavaksi yhdyskuntajätteen kaatopaikaksi, mutta tähän tarkoitukseen sitä ei ole koskaan otettu. Alue on nykyisin pääosin metsätalouskäytössä ja sitä käytetään jonkin verran virkistykseen. Ennen kaavaehdotuksen nähtävillä panoa Ruskeala oli yksi vaihtoehto maa-ainesten käsittelyalueeksi. Nyt nähtävillä olevassa ehdotuksessa jäljellä on kunnalle vuokralle tarjottu Raatinpellon alue. Ruskealan merkintä on syytä palauttaa yleiskaavaan, koska käytännössä se on edelleen yksi vaihtoehto perustaa maa-ainesten käsittelyalue Raatinpellon ohessa. Raatinpellon soveltuvuus kunnan tarpeisiin riippuu pitkälti vuokralle saatavan maa-alueen koosta, tarvittavista esirakennustoimenpiteistä, laajennettavuudesta sekä vuokrasopimuksen ehdoista ja hinnoista. Kuljetusmatka Hyrylän keskustasta Ruskealaan ja Raatinpellolle on likimain sama, Pohjois-Tuusulasta Raatinpellolle on luonnollisesti pitempi ajomatka, noin 15...20 km/suunta. Maa-ainesten käsittelytoiminta ei ole kunnalle lakisääteinen velvoite, mutta tätä palvelua kuntaan tulevat rakentajat kysyvät usein. Se on yksi kunnan elinkeinotoimintaa tukeva palvelumuoto. Riittävät käsittely- ja varastoalueet edesauttavat uudelleen käytettävissä olevien maamassojen kierrätystä säästäten neitseellisten kiviainesmateriaalien käyttöä. Nykyisin yksityiset ylijäämämaiden käsittelypaikkaa tarvitsevat rakentajat ohjataan Mäntsälään ja Hyvinkäälle.

Lisätiedot yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola, p. 040 314 3566, sp. petri.juhola@tuusula.fi

Liitteet: Yleiskaava 2040 -ehdotus, kaavamääräykset, kaavaselostus, teknisen lautakunnan lausunto vuodelta 2014

Lisätietoja Tuusulan kunnan verkkosivuilla: Etusivu › Asuminen ja ympäristö › Kaavoitus ja maankäyttö › Kaavoitus › Tuusulan yleiskaava 2040 › Ehdotusvaihe

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Ilari Roihuvuo ehdotti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus hylättiin kannattamattomana.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksesta.

henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasuunnittelija

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II on pidetty julkisesti nähtävillä 1.12.2021-31.1.2022. Lausuntoja ja muistutuksia on saatu runsaasti. Kokouksessa esitellään lausuntojen ja muistutusten keskeisin sisältö.

Yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström selostaa asiaa kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

- merkitsee tiedoksi Tuusulan yleiskaava 2040 -valmistelutilanteen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

Kunnanhallitus, § 314,30.08.2021

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 7, 01.03.2022

§ 7

MAL 2023 maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma, valmistelukatsaus

TUUDno-2021-1826

Kunnanhallitus, 30.08.2021, § 314

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

harri.lipasti@tuusula.fi

hallintojohtaja

Liitteet

1 Nimeämispöytäkirja 11.8.2021 MAL 2023 -suunnitelman valmistelu

Tuusulan kuntaa on pyydetty 31.8.2021 mennessä nimeämään viisi (5) luottamushenkilöä osallistumaan Helsingin seudun maankäyttöä, asumista ja liikennettä käsittelevään MAL 2023 -suunnitteluun.

MAL 2023 on Helsingin seudun 14 kunnan ja Siuntion yhteinen, strateginen maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua pitäisi kehittää vuosina 2023–2060. Valmistuessaan MAL 2023 sisältää suunnitelman seudun maankäytön kehityksestä, asuntotuotantotavoitteista ja muista asuntopoliittisista toimenpiteistä sekä kaikki liikennemuodot sisältävän lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Siuntio on mukana vain liikennejärjestelmäsuunnittelun osalta.

Suunnitelmaa tehdään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa. Tässä työssä ovat mukana nyt nimettävien MAL-luottamushenkilöiden lisäksi MAL-suunnitelmasta päättävät toimielinten eli Helsingin seudun yhteistyökokouksen HSYKin jäsenet, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallituksen jäsenet sekä KUUMA-seudun KUUMA-johtokunnan jäsenet.

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK ja HSL:n hallitus hyväksyivät joulukuussa 2020 ja KUUMA-johtokunta maaliskuussa 2021 MAL 2023:n puiteohjelman, jonka pohjalta MAL 2023 -suunnitelman laatiminen on käynnistynyt. Syksyn 2021 aikana määritellään Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelman visio ja tavoitteet. Niitä työstetään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa.

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallitus sekä kehyskuntien KUUMA-johtokunta päättävät MAL 2023 -suunnittelun visiosta ja tavoitteista syksyllä 2021. Lausunnoille lähetettävän suunnitelmaluonnoksen sisällöstä päätetään syksyllä 2022 sekä lopulta varsinaisesta suunnitelmasta keväällä 2023. Kun valmis suunnitelma on hyväksytty seudun luottamushenkilöelimityksessä, sen pohjalta neuvotellaan ja solmitaan seuraava Helsingin seudun MAL-sopimus valtion kanssa.

HSYKin, HSL:n hallituksen ja KUUMA-johtokunnan lisäksi nyt erikseen nimettävillä MAL-luottamushenkilöillä on tärkeä osuus MAL 2023 -suunnittelussa. He osallistuvat MAL 2023:n prosessiin muun muassa MAL-luottamushenkilötilaisuuksissa ja toimivat

viestinvälittäjinä muiden kuntansa luottamushenkilöiden suuntaan suunnittelun monipuolisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- nimetä viisi (5) edustajaa osallistumaan MAL 2023-suunnitteluun.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- nimetä Kalle Ikkelan, Jari Immosen, Arto Lindbergin, Mika Mäki-Kuhnan ja Jari Anttalaisen osallistumaan MAL 2023-suunnitteluun.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 01.03.2022, § 7

Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) 2023 suunnitelmaluonnokset laaditaan keväällä 2022 ja niissä esitetään konkreettiset toimenpiteet kaudelle 2024-27. MAL 2023 suunnitelma tulee lausunnoille loppuvuodesta 2022 ja päätöksentekoon vuonna 2023 ja sen perusteella tehdään sopimus seuraavasta kaudesta.

Tuusulan kunta nostaa valmisteilla olevaan MAL-suunnitelma 2024-2027 seuraavia tavoitteita.

Asuntotuotannon, asuntokaavoituksen ja ARA- tavoitteiden tulee säilyä ennallaan.

Tuusulan kunta katsoo, että seudun kilpailukyvn kannalta keskeistä on huolehtia logistiikan poikittaisten yhteyksien parantumisesta ja toteuttamisesta sekä työpaikka- ja kiertotalousalueiden sijoittumisesta kehitettävien väylien välittömälle vaikutusalueelle. Kunnalle erityisen merkityksellinen on maantie 152 jatkeen (Kehä IV), kantatien 45 (Tuusulanväylä), Tuusulan itäväylän sekä maantien 148 (Kulloontie-Keravantie) muodostaman valtateiden 3 ja 4 välisen väyläkätävän suunnittelun ja toteutumisen edistyminen.

Suunnitelmassa tulee tavoitella sitä, että pienten kustannustehokkaiden liikennehankkeiden ohjelmoinnin lisäksi saadaan luotua rahoitusmalli myös keskisuurille liikennehankkeille. Tähän luokkaan lukeutuu Tuusulassa erityisesti joukko maantieverkon liittymien toteutus- ja parannushankkeita. Kunta pitää tärkeänä, että Keski-Uudellamaalla kehitetään joukkoliikennettä toimintansa aloittavan hyvinvointialueen palveluverkkoa tukevalla tavalla. Samalla kunnan tavoite on, että joukkoliikenteen sujuvuus paranee. Kunta toteuttaa omaa pyöräilyn edistämissuunnitelmaansa. Jalankulun ja pyöräilyn väylästön yhteyspuutteiden poistaminen on tärkeä osa tätä työtä. Kunnan tavoitteena on edistää väylästön täydentymistä maantieverkon osalta Linjatien käytävässä sekä Rusutjärventien käytävässä. Lisäksi oleellinen on pääradan käytävän jalankulku- ja pyöräily-yhteyden kehittäminen Ristikydössä.

KUUMA-seutu on nostanut valmistella olevaan MAL-suunnitelmaan 2024-27 seuraavia tavoitteita:

- KUUMA-seudun pientalovaltaisuuden ja henkilöautopainotteisuuden huomioiminen
- Sujuvan arjen varmistaminen
- Sujuvan joukkoliikenteen kehittämishaasteet
- Kriittinen kanta tiemaksuihin / sujuva ja oikeudenmukainen, eri liikennemuodot ja alueiden ominaispiirteet huomioon ottava liikennejärjestelmä
- Tieliikenteen ja väyline kehittäminen
- Rahoituksen saaminen myös keskisuurille liikennehankkeille
- Kävely- ja pyöräilyverkon kehittäminen
- Ajoneuvokannan muuttuminen vähäpäästöisemmäksi tulee näkyä mittaroinnissa ja toimenpiteissä

Tuusula on täydentänyt KUUMA-seudun tavoitteita seuraavilla kärjillä:

- Tuusulan osalta Kehä IV:n ja Tuusulan itäväylän ja niiden liittymien (Rykmentinportin työpaikka-alueen ja Riihikallion) edistäminen
- Seudun kilpailukyvyistä huolehtiminen etenkin kiertotalous- ja työpaikka-alueita ja uusia poikittaisyhteyksiä kehittämällä
- MAL-suunnitelmaan tarvitaan rahoitusmekanismi, jolla kunnat voivat edistää niille tärkeitä hankkeita (esim. Kehä IV:n edistäminen Tuusulan osalta)
- Sujuvan joukkoliikenteen kehittäminen hyvinvointialueilla sekä Ruskeasannan aseman toteuttaminen
- Asuntotuotannon, asuntokaavoituksen ja ARA- tavoitteiden säilyminen ennallaan
- Kävely- ja pyöräilyverkon kehittäminen etenkin kuntarajoilla (Linjatie).

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

- merkitsee tiedoksi MAL2023 - sopimuksen valmistelutilanteen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaavoituspäällikkö Anne Olkkola ja yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström selostivat asiaa.

§ 8

Tuusulan sote-keskus, alustavat suunnitelmat

TUUDno-2022-360

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi
kansliapäällikkö

Tuusulan kunnan yleisenä tavoitteena on, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen verkko kattaa yhdenvertaisesti tuusulalaisten palvelut ja Tuusulan alueelle kohdistuvat hyvinvointialueen palveluverkkoinvestoinnit tulevat vuosien 2023-2026 investointiohjelmaan.

Tuusulan kunnan konkreettisina tavoitteina ovat

1. Hyrylän terveyskeskuksen uudistaminen, periaatelinjaus uudisinvestoinnista ja suunnittelun käynnistäminen
2. Täyden palvelun perhekeskuksen saaminen Hyrylään (hyvinvointialueelle kaksi perhekeskusta; Hyvinkää ja Tuusula)
3. HYPÄ-korttelin toteutuksen käynnistäminen Rykmentinpuistoon
4. Lähivastaanottopisteet (terveyskeskukset) varmistaminen kaikissa kuntakeskuksissa
5. Sujuvat liikenneyhteydet hyvinvointialueen palveluihin

Hyrylän uuden sotekeskuksen valmistelua on tehty yhteistyössä Keusoten kanssa. Kunnassa on laadittu suunnitelmia täyden palvelun perhekeskuksen ja uuden terveysaseman sijoittumisesta Rykmentinpuiston kortteliin. Täyden palvelun perhekeskus tarjoaa lapsiperheille laajat palvelut samassa toimipisteessä. Tähän yhteyteen voi sijoittua myös Tuusulan kunnan hyvinvoinnin edistämisen palveluita tai siihen liittyviä tiloja. Suunnittelualue on Senaatin-kiinteisäjän omistamana ja alueen suunnittelua tehdään yhteistyössä Senaatin kanssa. Kokouksessa esitellään uuden sotekeskuksen suunnitelmia.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

- merkitsee tiedoksi Hyrylän sote-keskuksen tilanteen.

Kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara ja projektipäällikkö Jouni Määttä selostivat asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.